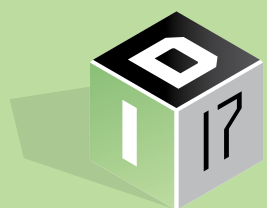


LETNIK 20, ŠT. 83 / OKTOBER 2017

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

# IZS.NOVO

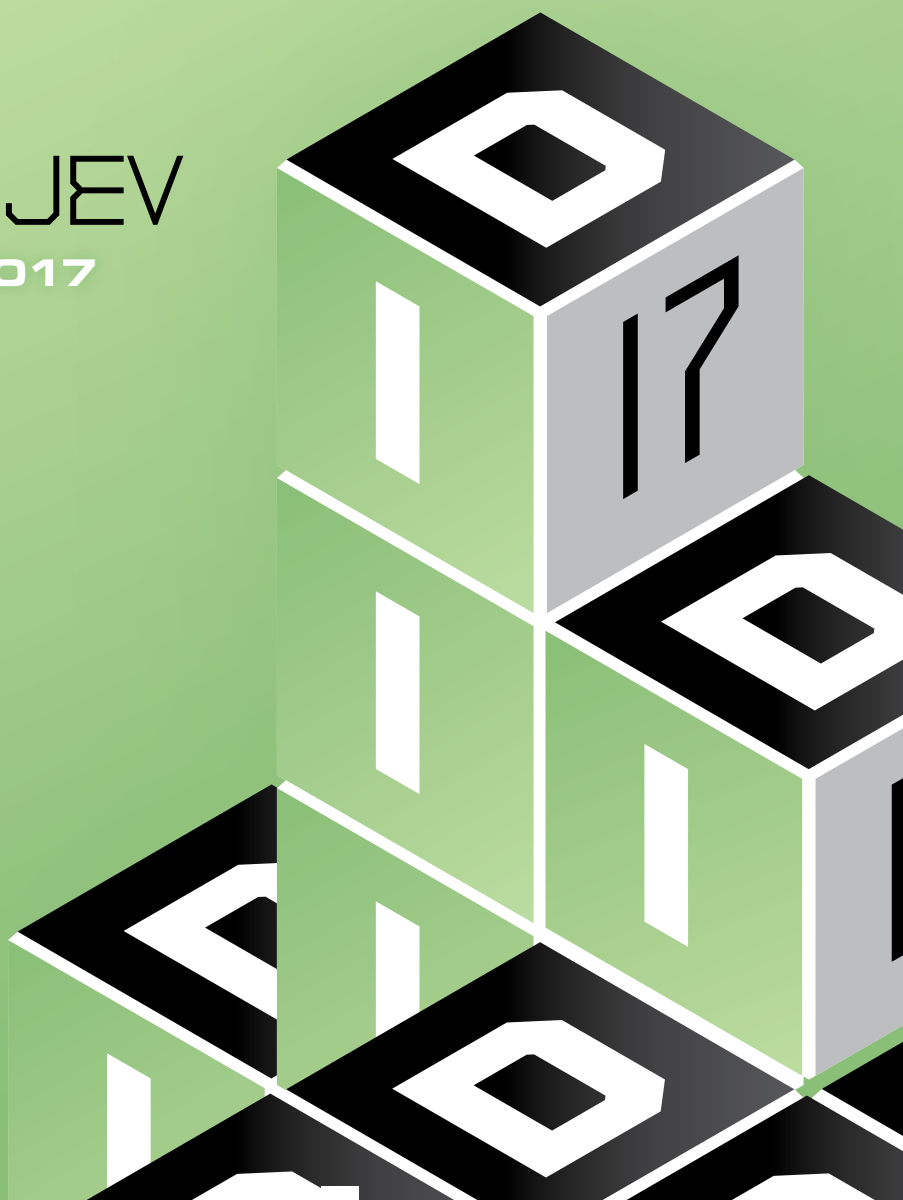


## DAN INŽENIRJEV

Mežica, 26. oktober 2017

**Aktualno**

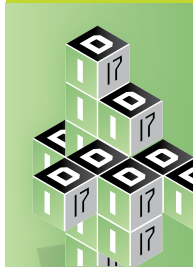
ZUREP, GZ IN ZAID  
ČAKAJO NA DRUGO  
OBRAVNAVO V  
DRŽAVNEM ZBORU



PREDNOSTI IN PASTI  
PRENOVLJENEGA ZAKONA O  
VARSTVU OKOLJA

SLOVENSKEMU GRADBENIŠTVU  
SE OBETA VEČLETNA RAST

VABILO NA DAN INŽENIRJEV  
IN JESENSKA DRUŽENJA  
ČLANOV IZS



### NA NASLOVNICI

Pooblašчени inženirji se bomo letos srečali na Dnevu inženirjev, ki bo potekal v četrtek, 26. oktobra, v Mežici.



### IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE  
Letnik 20, št. 83, OKTOBER 2017  
Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:  
9.200 izvodov. Uredništvo: Inženirska  
zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,  
1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:  
izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.  
Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara  
ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž  
GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO:  
mag. Črtomir REMEC, dr. Samo Peter MEDVED,  
dr. Bojan PAHOR, Matej KOVAČIČ, dr. Željko  
VUKELIČ, Mitja LENASSI, mag. Vinko VOLČANJK.  
Uredniški odbor: mag. Barbara ŠKRABA FLIS,  
Matjaž GRILC, Franc PEČOVNIK,  
dr. Janez DUHOVNIK, Matija BRENČIČ,  
Damjan MEŽIČ, Žiga LEBAR, Matej KORŠIČ.  
Korekture: Petra KAVČIČ.  
Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.  
Tisk: ORBIS print d.o.o., Ljubljana.  
Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske  
zbornice Slovenije brezplačen. Copyright ©  
2017 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.  
**ISSN 2232-6308**

Str.

### POZDRAVLJENI

- 3 Nagovor predsednika upravnega odbora Matične sekcije inženirjev rudarske in geotehnoške stroke in predsednika Odbora IZS za nagrade

### AKTUALNO

- 4 ZUREP-2, GZ in ZAID čakajo na drugo obravnavo v Državnem zboru  
5 Vlada je potrdila Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin  
6 Prednosti in pasti prenovljenega Zakona o varstvu okolja  
8 Slovenskemu gradbeništvu se obeta večletna rast, a potrebuje razvojno strategijo do leta 2030  
10 Izvajanje investicij v glavne in regionalne ceste s čim večjo sprejemljivostjo v okolju in prostoru  
12 Investicijski cikel na področju javne železniške infrastrukture

### PREDPISI IN PRAKSA

- 14 Odziv MJU na našo analizo in poziv  
15 MSG izdala Pojasnila k uporabi standarda SIST 1031:2011 "bitumenski hidroizolacijski trakovi - zahteve"  
16 MSG bo pripravila Smernico za rekonstrukcije objektov z vidika mehanske odpornosti in stabilnosti

### REPORTAŽE

- 16 Razstava IZS v juliju na ogled tudi v Mariboru

### OBVESTILA

- 17 Jesenska druženja članov IZS

### URADNI LIST

- 18 Volitve članov skupščine IZS

### OBVESTILA

- 19 Vabilo na 17. Dan inženirjev  
19 "Modeliranje in analize geotehničnih problemov - MIDAS GEOTECHNICAL TRAINING SEMINAR"  
20 Napovednik izobraževanj IZS



## NAGRADE INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE IN NJIHOV POMEN

Letos mineva petnajst let, odkar smo pričeli podeljevati nagrade pooblaščenim inženirjem, članom naše zbornice in posameznikom, ki so s svojim delom pripomogli k strokovnosti, ugledu in prepoznavnosti Inženirske zbornice Slovenije. Poslanstvo zborničnih nagrad je, da našim inženirjem izkažemo priznanje za delo, ki so ga opravili pri načrtovanju in graditvi objektov in za inovativnost na področju graditve objektov.

Praviloma vsako leto ob stanovskem prazniku, Dnevu inženirjev, podelimo naslednje nagrade: naziv "Častni član IZS", "Nagrado IZS za enkratni ali večkratni inženirski dosežek na področju graditve objektov", "Nagrado IZS za življenjsko delo", priznanje za "Obetajočega mladega inženirja" in "Nagrado Jožefa Mraka za inovativnost na področju graditve objektov". Leta 2012 smo v okviru Svetovnega inženirskega foruma, ki smo ga organizirali v Ljubljani skupaj s Svetovno zvezo inženirskih organizacij (WFEO), podelili tudi "Priznanje za mednarodni inženirski dosežek".

Predloge za podelitev nagrad posredujejo Odboru za nagrade upravni odbor IZS, upravni odbori matičnih sekcij in člani zbornice. Predlogi morajo biti posredovani v pisni obliki in morajo vsebovati obrazložitev in utemeljitev predloga. Končno odločitev o podelitvi nagrad sprejme UO IZS. Do sedaj smo podelili 19 nagrad IZS za enkratni inženirski dosežek, 21 nagrad IZS za večkratni inženirski dosežek, 27 nagrad IZS za življenjsko delo, 24 nazivov častni član IZS, dve priznanji za obetajočega mladega inženirja (nagrado podeljujemo od leta 2013) in štiri nagrade Jožefa Mraka za inovativnost.

Na zbornici verjamemo, da smo doslej nagradili inženirje, ki so si nagrade s svojim delom in strokovnostjo nesporno zaslužili. Bilo je nekaj pripomb na podeljene nagrade, ne na nagrajence, ki pa so bile praviloma

posledica nepoznavanja vsebine in pomena posamezne nagrade. V Odboru za nagrade smo pri presojanju obrazložitev in utemeljitev predlogov nagrad nekajkrat naleteli na zelo slabo pripravljene utemeljitve predlogov. Praviloma teh predlogov nismo zavrnil, ampak pozvali k dopolnitvi predlogov, ker smo prepoznali, da bi ob formalni zavrnitvi predlagane nagrade inženirju, ravnali neetično in stanovsko nekorektno. Namreč vsaka neupravičeno zavrnjena ali podeljena nagrada razvrednoti vse do tedaj podeljene nagrade. Ko stroka prepozna, da si je nekdo s svojim inženirskim delom pri graditvi objektov ali pa s svojo strokovnostjo in ugledom zaslužil nagrado IZS, se moramo zavedati vrednosti in pomena nagrad IZS.

Spoštovane članice in člani Inženirske zbornice Slovenije, letos bomo na Dnevu inženirjev zopet podeljevali nagrade IZS našim članom ter naziv častni član IZS nagrajencu, ki ni član naše zbornice. Na zbornici verjamemo, da je Dan inženirjev praznik inženirstva, ki krepi inženirsko stanovsko pripadnost. Pričakujemo, da bomo tudi v bodoče nagrajevali člane IZS, ki si s svojim delom nedvomno zaslužijo prejeti nagrado IZS. Zato smo uvodnik namenili nagradam Inženirske zbornice Slovenije, ker želimo poudariti pomen nagrad za dvig kakovosti inženirskega dela, pomen inženirskih strok za razvoj družbe in prepoznavnost inženirskega dela v javnosti. Člani zbornice smo dolžni vzpodbujati strokovnost in kakovost našega dela ter etičnost pri predstavitvi inženirskih rešitev, ki so v družbi mnogokrat predmet polemik in političnih manipulacij.

**dr. Željko Vukelić**

Predsednik upravnega odbora  
Matične sekcije inženirjev rudarske in  
geotehnoške stroke in predsednik  
Odbora IZS za nagrade



### Sistemska zakonodaja

# ZUREP-2, GZ IN ZAID ČAKAJO NA DRUGO OBRAVNAVO V DRŽAVNEM ZBORU

Mag. Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.  
Generalna sekretarka IZS

**V**lada RS je konec maja potrdila besedila novega Zakona o urejanju prostora (ZUREP-2), Gradbenega zakona (GZ) in Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID). Državni zbor

Naša zbornica besedili ZUREP-2 in ZAID podpira, GZ ne nasprotuje. O razlogih za takšno stališče smo pisali v prejšnji številki IZS.NOVO. Kljub temu, da smo pri pripravi GZ in ZAID z Ministrstvom za okolje in

potrebo po drugačnih rešitvah. Tako smo se pozitivno odzvali na pobudo Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS), da pripravimo skupne predloge amandmajev in zanje poiščemo podporo v poslanskih vrstah, kar nam je tudi uspelo. To je bila namreč edina možnost, da s predlogi uspemo, saj MOP na popravke ni bil več pripravljen oziroma se s predlogi ni strinjal.

Predlagali smo, da se:

- popravi **definicijo objekta** tako, da bi bili sestavni del objekta tudi tehnološki postroji in naprave; tako je tudi po ZGO-1; menimo, da je objekt brez njih nesmisel, kot lupina brez jedra in da mora imeti objekt pri dovoljevanju določen "namen",
- popravi **definicijo zahtevnega objekta** tako, da bi se med zahtevne objekte uvrščali tudi požarno, tehnološko in okoljsko zahtevni objekti, ne le konstrukcijsko zahtevni objekti, objekti velikih dimenzij in objekti, v katerih se zadržuje večje število ljudi; tudi ti objekti so namreč zahtevni, kar kažejo ne nazadnje zadnji dogodki (požar v Kemisu, skladi-

Odbor Državnega zbora RS za infrastrukturo, okolje in prostor je na seji 3. oktobra v drugem branju sprejel amandmaje k predlogom Zakona o urejanju prostora, Gradbenega zakona in Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti ter potrdil njihova besedila. Državni zbor RS bo obravnaval čistopis besedil z vključenimi amandmaji predvidoma na oktobrski seji.

je GZ in ZAID prvič obravnaval junija, ZUREP-2 julija. V drugi obravnavi jih je Državni svet RS že potrdil, medtem ko na drugo obravnavo v Državnem zboru DZ RS še čakajo. Ta naj bi potekala oktobra.

prostor tesno sodelovali, smo pri ponovnem branju besedil preko poletja opazili rešitve, ki bi jih veljalo izboljšati. Poleg tega se je v času od sprejema besedil na vladi zgodilo več požarov v objektih, ki so nakazali na

## Evidenca nepremičnin

## VLADA JE POTRDILA ZAKON O MNOŽIČNEM VREDNOTENJU NEPREMIČNIN

Matjaž GRILC, univ.dipl.inž.geod.  
Vodja projektne skupine IZS za prostor

šču Mercatorja, na Dolenjskem in drugi), pri čemer ti objekti ne zadostijo trenutno navedenim kriterijem,

- med obveznosti investitorja doda določilo, da je dolžan zagotoviti in pisno potrditi **projektno nalogo**, s katero se opredelijo lastnosti, obseg in pričakovani rezultati projekta in naloga projektanta; projektna naloga predstavlja po našem mnenju osnovo za zagotavljanje strokovne in obilgacijske odgovornosti ter zavarovanja in jamstev,
- doda, da morajo biti bistvene zahteve zagotovljene tudi pri **spreminjanju namembnosti objekta**, da se ne ogrozi varnosti objekta, življenja in zdravja ljudi, sosednjih nepremičnin in okolja,
- zapiše, da lahko izvedenca v primeru, ko mnenjedajalec ni izdal mnenja v roku, poleg nadzornega organa mnenjedajalca in upravnega organa angažira tudi investitor in sicer prav tako na stroške mnenjedajalca; s tem bi se odpravila možnost časovno neomejene izdaje mnenja in administrativne ovire.

Poleg tega smo predlagali tudi to, za kar smo se zavzemali že ves čas, a nismo uspeli, in sicer, da se:

- ali črta člen, s katerim bi se uzakonila **drseča legalizacija več kot 20 let starih objektov**, ali pa se ga preoblikuje tako, da bi bilo mogoče legalizirati le tiste objekte s pozitivno oceno varnosti objekta, ki niso zgrajeni v nasprotju z namensko rabo prostora ali varovanih območij, ki na dan uveljavitve zakona obstajajo že 20 let v nespremenjeni obliki in za katere je narejen posnetek stanja objekta,
- doda člen, ki opredeljuje **vrste in namen projektne dokumentacije**; menimo, da je zakon brez te dopolnitve pomanjkljiv in neprimerna osnova za sprejem podzakonskih aktov, ki določajo vrste objektov glede na zahtevnost gradnje in namen uporabe ter vrste projektne dokumentacije za upravne postopke.

Iz terminskega plana dela Državnega zbora RS, ki je objavljen na spletni strani, je mogoče razbrati, da naj bi Državni zbor vse tri zakone drugič obravnaval na oktobrski seji. Zakoni naj bi bili sprejeti še letos, pri čemer MOP predlaga, **da bi se začeli uporabljati s 1. 6. 2018**. V vmesnem času bi se pripravili in sprejeli vsi potrebni podzakonski in drugi akti ter izvedle predstavitev novih predpisov. ■

**Z**akon o množičnem vrednotenju nepremičnin (ZMVN-1) je bil letos spomladi medresorsko usklajen in posredovan Vladi RS v sprejem. O pomembnosti tega zakona in aktivni vlogi IZS v fazi strokovnega in medresorskega usklajevanja smo že pisali v prejšnjih številkah naše revije. Pripravljalcev, Ministrstvo za finance in strokovna javnost sta bila usklajena in pričakovati je bilo, da bo Vlada RS predlog zakona gladko potrdila in ga poslala v državni zbor. Še enkrat več pa se je izkazalo, da za sprejemanje zakonodaje ni zadostna zgolj strokovna ustreznost in podpora predlogu zakona, ampak mora biti zagotovljena tudi politična podpora. Le-te v primeru ZMVN-1 očitno ni bilo niti v koalicijskih vrstah, zato je bil predlog zakona umaknjen iz dnevnega reda obravnave Vlade RS v mesecu maju 2017.

To dejstvo smo tisti, ki smo sodelovali v strokovni razpravi, sprejeli z začudenjem, saj predlog ZMVN-1 pomeni resnično korak naprej in hkrati sledi odločbi Ustavnega sodišča RS, ki je od Ministrstva za kulturo spremembe tudi zahtevalo.

Strokovna javnost se je na takšno ravnanje Vlade RS odzvala s pisnimi pozivi predsedniku Vlade RS in Ministrici za finance, v katerih ju je pozivala, da se predlog ZMVN-1 vendarle sprejme, ne glede na to, da je Vlada RS odstopila od namere, da uvede davek na nepremičnine še v tem mandatu, torej do konca leta 2018.

Opozorila in pozive so posredovale vse tri asociacije občin (ZOS, SOS, ZMOS), člani nepremičninskega združenja FIABCI, poleg njih pa tudi Gospodarska zbornica (posebej še Zbornica za poslovanje z nepremičninami – Združenje ocenjevalskih podjetij) ter Trgovinska zbornica Slovenije. Podobna stališča so v komunikaciji z Ministrstvom za finance izrazili tudi v Obrtni zbornici Slovenije, Združenju bank Slovenije in Banki Slovenije. Tem strokovnim pozivom smo se pridružili



tudi na IZS, ki je sklep o tem sprejela na julijski seji Upravnega odbora IZS.

Naj v nadaljevanju naštejemo nekaj glavnih argumentov, ki so bili navedeni v omenjenih pozivih:

- Predlog novega ZMVN-1 je široko strokovno in medresorsko usklajen, podprla pa so ga tudi vse asociacije občin.
- Predlog novega ZMVN-1 zagotavlja ustrezen pravni okvir množičnemu vrednotenju in pravno varnost lastnikom nepremičnin.
- Prehod iz veljavnega sistema množičnega vrednotenja na nov ZMVN-1 omogoča bistveno tehnično izboljšanje sistema množičnega vrednotenja.
- Nesprejetje novega ZMVN-1 znatno zamika oziroma zaustavlja proces uveljavljanja davka na nepremičnine.
- Nesprejetje novega ZMVN-1 ohranja omejeno uporabnost podatka o posplošenih vrednostih nepremičnin oziroma celo ohranja tveganje za dosedanje uporabo podatka v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev.
- Nesprejetje novega ZMVN-1 bo zavrlo dinamiko zagotavljanja dodatnih podatkov o nepremičninah.
- Zagotavljanje široke uporabe podatka o posplošeni vrednosti nepremičnin pozitivno vpliva na zagotavljanje kakovosti in pravilnosti podatkov o nepremičninah v javnih evidencah.

Veseli nas, da je Vlada napisanim argumentom prisluhnila in na seji, dne 20.7.2017 potrdila besedilo predloga novega ZMVN-1 ter sklenila, da se ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije, kjer v tem trenutku čaka na prvo obravnavo. ■

## Zakonodaja o varstvu okolja

## PREDNOSTI IN PASTI PRENOVLJENEGA ZAKONA O VARSTVU OKOLJA

Margita ŽABERL, univ.dipl.biol.  
Članica projektne skupine IZS za varstvo okolja



Margita Žaberl

**R**azlogov za temeljitejšo prenovo Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) je bilo več. Eden izmed glavnih razlogov je zagotovo vključevanje novih zahtev EU direktiv, ki smo jih kot država članica dolžni implementirati v svoj pravni red. V opravičilo pripravljavcev zakona je treba pojasniti, da največ najbolj kritiziranih določil glede vodenja postopkov oz. vključevanja stranskih udeležencev v postopke ter pravnega varstva s tega področja izvira ravno s področja implementacije EU direktiv oziroma prakse Sodišča EU.

Po obliki osnutek predlaganega ZVO-2 ohranja koncept sedaj veljavnega ZVO-1, dodaja pa nekatere nove vsebine, kot so problematika stečaja, spremembe glede sodelovanja zainteresirane javnosti in združevanja postopkov okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj, sanacija v preteklosti onesnaženih območij in spremembe na področju gospodarskih javnih služb varstva okolja. Temu sledi tudi delno spremenjena struktura samega dokumenta.

Nenazadnje pa je dober argument za nov zakon tudi ta, da je obstoječ Zakon o varstvu okolja iz leta 2004 doživel že 12 sprememb. V primeru ponovne spremembe bi govorili že o ZVO-1J.

Osnutek zakona je bil v javni obravnavi od 10. 7. 2017 do 11. 9. 2017, ko je čas poletnih počitnic, zaradi česar so na ministrstvo letele številne kritike in zahteve po podalšanju roka. Ministrstvo se za podaljšanje roka ni odločilo, se pa neuradno lahko sliši, da bo osnutek zakona ponovno dan v javno obravnavo, ko se bo dopolnil z določili glede razširjene odgovornosti proizvajalca.

#### ZDRUŽEVANJE POSTOPKOV

V predlaganem osnutku zakona so obsežne spremembe predvidene na področju izdajanja okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj, zlasti glede združevanja postopkov in sodelovanja zainteresirane javnosti, torej stranskih udeležencev v teh upravnih postopkih.

Že Gradbeni zakon (GZ), ki je trenutno v obravnavi v Državnem zboru, predvideva t.i.

integralni postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja, v katerem se združita postopka gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega soglasja (GD + OVS). Upravni organ, ki bo v postopku odločal, je Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za graditev objektov.

Ideji združevanja postopkov sledi tudi osnutek ZVO-2, ki predvidi možnost, da se na željo investitorja lahko združijo postopki izdaje treh, sedaj ločenih dovoljenj (GD + OVS + OVD). Združen postopek je mogoč tudi, kadar za poseg ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, potrebna pa sta okoljevarstveno soglasje in okoljevarstveno dovoljenje (OVS + OVD). V tako združenih postopkih bo odločala Agencija RS za okolje, pri čemer bo izpolnjenost pogojev po predpisih o graditvi objektov ugotavljal pristojni upravni organ za gradbene zadeve, ki bo pisne ugotovitve posredoval Agenciji RS za okolje.

Predvidena rešitev je z vidika racionalizacije postopkov zagotovo pozitivna, saj dobi investitor namesto dveh ali celo treh odločitev le eno, v kateri ima združene vse zahteve.

Rešitev je smiselna tudi z vidika trajanja postopka, saj združuje dva ali celo tri postopke, ki si po sedaj veljavni zakonodaji sledijo zaporedno. Z združitvijo posameznih postopkov, ki vsak zase zahtevajo javno razgrnitev in vključevanje potencialnih stranskih udeležencev, se racionalizira tudi število javnih razgrnitev in potencialnih ustnih obravnav.

#### SODELOVANJE JAVNOSTI IN ZAITERESIRANE JAVNOSTI

Določila glede sodelovanja javnosti in zainteresirane javnosti ter sodnega varstva so v osnutku zakona zbrana v posebnem poglavju, na katerega se navezujejo določila glede posameznih postopkov; tako se enak princip sodelovanja in vključevanja javnosti uporablja v predhodnih postopkih, v postopkih presoje vplivov na okolje, kot tudi v nekaterih postopkih okoljevarstvenega dovoljenja. Ker pa se tudi področje vključevanja stranskih udeležencev v integralni postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja ureja zelo podobno, v nadaljevanju opisana problematika naslavlja oba zakona (ZVO-2 in GZ).

Predlagana ureditev se zdi smiselna in všečna, dokler s pozornim branjem ne odkrijemo nekaj novosti, ki so v strokovnih krogih že sprožile številne polemike in se nanašajo na vključevanje zainteresirane javnosti, torej t.i. stranskih udeležencev.

Glede na tesno povezanost inženirske stroke oz. pooblaščenih inženirjev s postopki dovoljevanja posegov v prostoru je prav da omenim pet bistvenih sprememb prihajajoče zakonodaje glede vključevanja potencialnih stranskih udeležencev.

1. Leta 2014 je bil s spremembama ZVO-1 in Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje uzakonjen t.i. predhodni postopek. Gre za, v primerjavi s presojo vplivov na okolje, krajši postopek, v katerem Agencija RS za okolje presodi o možnosti, da bi določen poseg lahko imel bistvene vplive na okolje in je zanj treba pridobiti okoljevarstveno soglasje; če presodi, da bodo vplivi manjši, se za poseg lahko izda gradbeno dovoljenje brez okoljevarstvenega soglasja. Sklep o odločitvi v predhodnem postopku je pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja.

Glede na vrste posegov in glede na prago ve, nad katerimi je tovrsten postopek zahtevan, je v zadnjih letih na Agenciji RS za okolje zaznati velik porast teh postopkov. Za lažjo predstavbo navajam, da je predhodni postopek potreben za vsako stavbo, katere velikost gradbišča presega 0,5 ha. Instrukcijski rok za odločitev v tem postopku je dva meseca od popolne vloge, v realnosti pa se rok giblje pri približno treh mesecih. V postopku ni predvideno sodelovanje javnosti; ni javne razgrnitve in ni stranskih udeležencev, kot poznamo to pri (večjem) okoljevarstvenem soglasju.

S predlagano spremembo zakona se tudi v predhodnem postopku izvede javna razgrnitev (30 dni) in dovoli vključevanje stranskih udeležencev, vključujoč pravno varstvo.

Pripravljavci osnutka zakona pojasnjujejo, da je predvidena ureditev skladna s prakso Sodišča EU in stališči EU Komisije, sedaj

veljavna ureditev, ki vključevanja javnosti ne omogoča, pa jo krši.

Navedeno novost bo vsekakor treba upoštevati pri načrtovanju investicij. Zagotovo se bo predhodni postopek podaljšal vsaj za čas javne razgrnitve (30 dni), v primeru vključevanja stranskih udeležencev in nevladnih organizacij pa še dlje. Upam si trditi, da se bo brez znatne kadrovske okrepitve ekipe, ki o tem odloča na Agenciji RS za okolje, podaljšala tudi čakalna vrsta za začetek predhodnega postopka.

2. Glede na sedaj veljavno ureditev v ZVO-1, v osnutku predlaganega zakona ZVO-2 ne preseneča, da se kot stranski udeleženci v postopek okoljevarstvenega soglasja in nekaterih okoljevarstvenih dovoljenj lahko vključujejo tisti, ki so lastniki nepremičnin na vplivnem območju, oz. na vplivnem območju stalno prebivajo. Za marsikoga neljuba novost pa je ta, da se kot stranski udeleženci v **postopke lahko vključijo tudi lastniki ali posestniki, ki na vplivno območje mejijo**.

Za ponazoritev problema si predstavljajmo linijski objekt, kot je npr. več kilometrov dolg prenosni plinovod. Vplivno območje v času gradnje se običajno določi na t.i. delovni pas, v katerem se bo gradnja izvajala. Nesporo je, da se lahko vsi lastniki zemljišč v delovnem pasu vključijo v postopek kot stranski udeleženci. Težko pa si je predstavljati, da bodo enako možnost imeli tudi vsi tisti, ki na vplivno območje, torej delovni pas, le mejijo.

3. Novost GZ, da je stranski udeleženec v postopku lahko tudi **civilna iniciativa**, prevzema tudi osnutek ZVO-2. Civilno iniciativa lahko sestavi 200 polnoletnih članov, ki imajo stalno prebivališče v občini, kjer je predviden poseg, ali v občini, ki nanjo meji. Civilna iniciativa sodeluje v postopku preko skupnega predstavnika, v postopek pa mora predložiti stališče, ki se nanaša na spoštovanje okoljskih predpisov in ki ga bo zastopala v postopku izdaje upravnega akta. Po pojasnilih ministrstva je ureditev povzeta po ureditvi, ki jo ima uzakonjeno sosednja Avstrija.

Predlagana ureditev sproža med strokovno javnostjo mešane odzive. Zagovorniki, med njimi tudi določeni investitorji, rešitev pozdravljajo, saj naj bi omogočila lažje komuniciranje in usklajevanje z zainteresirano javnostjo; namesto množice posameznikov, ki vsak z malo drugačnimi argumenti, zahtevajo vključitev v postopek, bi sodelovali z na nek način organizirano skupino, ki deluje s poenotenimi stališči in preko skupnega predstavnika.

Nasprotniki ugotavljajo, da se s podeljevanjem položaja stranskega udeleženca civilni iniciativi širi že tako (pre)široko polje potencialnih stranskih udeležencev.

Z argumenti obojih se je mogoče strinjati. V primeru okoljsko odmevnih projektov, ki povzročajo skrb ali celo nasprotovanje širše javnosti, je zagotovo postopek lažje obvladljiv in tudi komuniciranje z zainteresirano javnostjo učinkovitejše in transparentnejše, če zainteresirana javnost nastopa z usklajenimi stališči in preko skupnega predstavnika.

Dejansko pa se je treba zavedati, da se bodo v postopek v nekem konkretnem primeru, seveda pod okriljem civilne iniciative, lahko vključili posamezniki, ki bodo od samega posega oz. njegovega vplivnega območja oddaljeni več kilometrov in jim položaj stranskega udeleženca po sedaj veljavni ureditvi nikakor ne bi pripadal. Dodatno se bo zakompliciralo, ko se bosta v primeru variantnih obravnav posegov, kot npr. variacije v poteku tras linijskih objektov, pojavili dve ali več civilnih iniciativ z nasprotnimi stališči.

4. V smislu skrajševanja časa od izdaje upravnega akta (GD, OVS, OVD) do njegove pravomočnosti, se pri zahtevah za sodno varstvo kot pozitivna rešitev kaže ureditev, ki **ne predvideva več instituta pritožbe (na II. stopnji)**, temveč je zoper odločitve o (ne)izdaji upravnega akta in zoper sklep o odločitvi glede položaja stranskega udeleženca dovoljeno sprožiti upravni spor. Veliko kritik pa je že deležno določilo osnutka zakona, ki **nevladnim organizacijam** omogoča, da odločitev o izdanem upravnem aktu v sodnem sporu izpodbijajo v roku 30 dni od objave, **tudi če niso bile udeležene v upravnem postopku**.

5. Če je bilo uvodoma rečeno, da je princip sodelovanja in vključevanja zainteresirane javnosti v postopke, ki bodo vodeni v skladu z GZ (GD + OVS) in v skladu z ZVO-2 (OVS + OVD, GD + OVS + OVD) enak, bi pa vseeno opozorila na eno bistveno razliko. Osnutek ZVO-2 določa, da **lahko pridobijo položaj stranskega udeleženca le tisti, ki priglasijo udeležbo v postopek v času javne razgrnitve (+ 5 delovnih dni)**, kasnejša priglasitev udeležbe ni dovoljena. Gradbeni zakon pa priglasitve potencialnih stranskih udeležencev časovno ne omejuje. Prav tako ZVO-2, za razliko od GZ, za vse udeležence omejuje tudi čas navajanja dejstev in dokazov.

Pri GZ in ZVO-2 gre sicer za dva samostojna zakona, vendar ravno zaradi združevanja postopkov in medsebojne prepletenosti na tem področju, navedena "neusklajenost" precej preseneča.

Praktično pa seveda "časovno odprt" postopek vključevanja stranskih udeležencev v integralni postopek po GZ napoveduje "zamude" v že tako časovno zelo zahtevnem postopku. Z vidika investitorjev, pripravljavcev dokumentacije in upam si

trditi, da tudi z vidika upravnih delavcev, ki bodo postopke vodili in v njih odločali, je ureditev tega področja, ki jo predlaga ZVO-2, in po kateri je vključevanje potencialnih stranskih udeležencev časovno omejeno, zagotovo sprejemljivejša.

Predlagani osnutek ZVO-2 med drugim ureja tudi **problem stečaja in likvidacije podjetja**, ker zakon, ki ureja postopke insolventnosti, ne omogoča ustreznih rešitev glede odpadkov, nevarnih snovi ali odlagališč odpadkov, ki ostanejo v stečajni masi. Določila glede navedene problematike so v osnutku predlaganega zakona zbrana v posebnem poglavju "Insolventnost in likvidacija povzročitelja obremenitve". Poudarek je na okoljski sanaciji in ustreznem ravnanju z napravo ali obratom ter izvrševanju v okoljevarstvenem dovoljenju predpisanih zahtev tudi v času stečajnega postopka. Predlagana ureditev nalaga stečajnemu upravitelju kar nekaj novih nalog in odgovornosti, v stečajni postopek pa bosta aktivno vključena tudi ministrstvo in pristojna inšpekcija.

Povsem na novo je v osnutku zakona urejeno vprašanje **sanacije v preteklosti onesnaženih območij** (opuščena odlagališča odpadkov in industrijska območja ter onesnažene podzemne jame).

V osnutku zakona so predlagane tudi spremembe na področju **gospodarskih javnih služb varstva okolja**, zlasti občinskih; okrepjen pa je tudi nadzor države nad občino. Občinam so dane tudi nekatere nove pristojnosti, zlasti glede urejanja varstva pred hrupom in kakovosti zunanega zraka. Okrepjene so tudi nadzorne pristojnosti inšpekcije.

Zagotovo osnutek novega Zakona o varstvu okolja sledi ideji racionalizacije in združevanja postopkov, ki je z integralnim postopkom pridobivanja gradbenega dovoljenja delno že vključena v Gradbeni zakon. V tem delu še največjo skrb povzroča dejstvo, da bodo združeni postopki za upravne delavce zelo zahtevni in da je vsaj na začetku pri vodenju postopkov pričakovati kar nekaj težav. Prav tako se lahko pričakujejo težave iz naslova vključevanja stranskih udeležencev, saj se jim z novo zakonodajo možnosti za vključevanje v postopke širijo, kar zagotovo pomeni več postopkov z ustnimi obravnavami in več postopkov, pri katerih se bo zaradi upravnega spora čakalo na pravomočnost odločitve oz. upravnega akta. Zagotovo bo velika novost in dodatna ovira na poti do pravomočnosti tudi ta, da bodo lahko nevladne organizacije s tožbo izpodbijale upravni akt, tudi če predhodno ne bodo udeležene v upravnem postopku.

Nenazadnje pa sama sprememba Zakona o varstvu okolja ne bo prinesla pričakovanih sprememb, dokler se rešitvam, ki jih prinaša zakon, ne bodo prilagodili podzakonski predpisi. ■

## Gradbeništvo

## SLOVENSKEMU GRADBENIŠTVU SE OBETA VEČLETNA RAST, A POTREBUJE RAZVOJNO STRATEGIJO DO LETA 2030

Mag. Jože RENAR

Direktor Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala (ZGIGM) pri Gospodarski zbornici Slovenije



mag. Jože Renar

**P**o osmih letih od začetka velike krize v slovenskem gradbeništvu se nam od letošnjega leta naprej ponovno obeta zelo verjetna večletna rast, ki bi v primeru, da bi sovpadli najbolj ugodni scenariji, utegnila biti celo zelo visoka. Povsem realno lahko pričakujemo nov zagon za izgradnjo že precej zastarele in neredko tudi slabo vzdrževane državne in lokalne infrastrukture, rast zasebnih investicij v gospodarstvu, pa tudi intenzivno stanovanjsko gradnjo.

Ali bomo rast tokrat uspeli izkoristiti za to, da bo slovensko gradbeništvo lahko postalo moderna, trajnostno usmerjena in mednarodno konkurenčna gospodarska dejavnost z visokimi multiplikativnimi, razvojnimi učinki na celotno slovensko gospodarstvo in kvalitetnimi delovnimi mesti, ki bodo privlačna tudi za mlade rojene v Sloveniji, pa je že težje vprašanje. Pred nami je velik izziv in ne bi si smeli več privoščiti, da nam ponovno spodleti, kot nam je spodletelo na koncu prejšnjega investicijskega cikla.

V tem procesu bo vloga države ključna, saj bo še naprej ostala daleč največji naročnik gradbenih storitev in tista, ki določa celoten sistemski okvir za poslovanje dejavnosti. Kot naročnik določa dinamiko trga, kriterije za selekcijo izvajalcev in kvaliteto njihovih storitev, določa pogoje za pridobivanje referenc, narekuje njihove razvojne usmeritve, specializacijo in njihovo vlaganje v kadre. Kot zakonodajalec določa ustrezno regulacijo in pogoje za poslovanje podjetij, pošteno konkurenco in standardizacijo, kot sodna oblast pravno varnost vseh udeležencev gradenj in kot urejena socialna država tudi socialno varnost njihovih zaposlenih, ki se je v času krize pokazala v gradbeništvu kot nižja kot v ostalih dejavnostih.

Brez jasne in zavezujoče strategije razvoja gradbeništva vsaj do leta 2030, kjer bi država sprejela svoje zaveze na področju izgradnje in vzdrževanja infrastrukture, gradnje industrijskih in poslovnih con, stanovanj vsaj do leta 2030, ne več bo šlo. Potrebna bo tudi regulacija trga, tako da bo

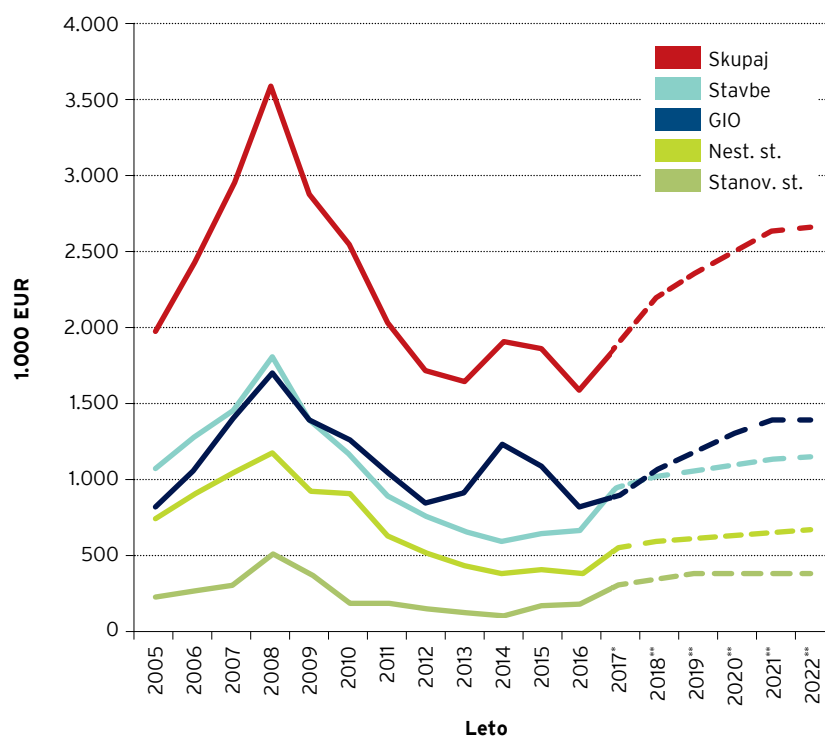
spodbujal kvaliteto, inovativnost, uporabo sodobnih tehnologij in standardizacijo, za kar bi morale biti odgovorno posebej za to pristojno ministrstvo. Večina držav ima med svojimi ministrstvi jasno izpostavljeno odgovorno ministrstvo za graditev, pa najsi bo to samostojno ali v sklopu z drugimi ministrstvi. V Sloveniji za gradbeništvo formalno še vedno ni pristojen nihče.

Da bi čim prej prišli do strategije, smo se na ZGIGM povezali z Ministrstvom za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo (MGRT) in v skupnem sodelovanju pod njihovim pokroviteljstvom začeli z novo obliko sodelovanja ključnih deležnikov v obliki Strateških konferenc za trajnostno gradbeništvo. Njihov namen je vzpostavitev najširšega konsenza za nujno potrebne spremembe sistema poslovanja slovenskega gradbeništva med gospodarskimi, sindikalnimi, poklicnimi asociacijami, izobraževanjem in predstavniki pristojnih resornih ministrstev. V široki strokovni raz-

pravi predstavnikom pristojnih ministrstev predstavniki gospodarstva, stroke, sindikatov, izobraževanja predstavimo vsebine in oblikujemo zaključke, ki jih naslovimo na pristojne državne organe. Pri tem se je MGRT zavezal, da bo na vladni strani prevzel komunikacijo in koordinacijo tudi z ostalimi ministrstvi, ki pokrivajo vsebine povezane z gradbeništvom.

Na Prvi strateški konferenci za trajnostno gradbeništvo v marcu letos smo izpostavili stabilen trg, javno naročanje in preprečevanje socialnega dampinga, socialni dialog in paritetni sklad za gradbeništvo. Po konferenci smo naslovili zahteve za razreševanje navedene problematike na Predsednika vlade RS in Ekonomsko-socialni svet.

Na Drugi strateški konferenci za trajnostno gradbeništvo, ki bo 24. oktobra na GZS se bomo posvetili temam vezanim na zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje v gradbeništvu. Brez usposobljenih, izobraženih in motiviranih zaposlenih se



Slika 1. Prognoza vrednosti izvedenih del v gradbeništvu do leta 2022 (ocena ZGIGM)



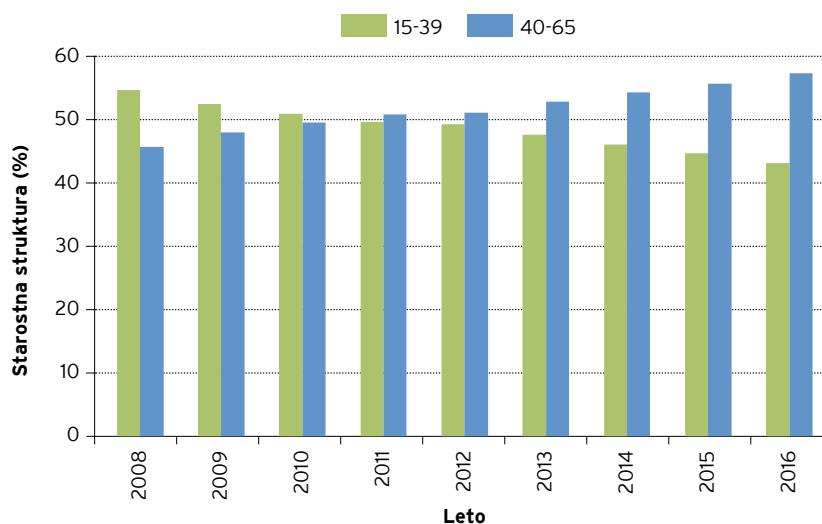
dejavnost gradbeništva ne bo mogla uspešno odzvati na izzive, ki jih bo prinesla rast in še manj na zahteve za trajnostni razvoj. Pogovorili se bomo, kako se odzvati na nove izzive na trgu dela, v podjetjih in v izobraževanju in kako narediti delovna mesta vseh izobrazbenih stopenj v gradbeništvu prijaznejša za zaposlene, da bodo v večji meri privabljala tudi mlade rojene v Sloveniji.

Število zaposlenih v gradbeništvu se je od leta 2008 znižalo kar za 42%, močno se je spremenila tudi njihova struktura. Zaposlena populacija postaja starejša, saj je bil vstop mladih v zadnjih letih močno zmanjšan, medtem ko starejši zaposleni ostajajo vedno dlje vključeni v proces dela. Če je delež mlajših od 40 let še leta 2008 predstavljal skoraj 55% vseh zaposlenih, se je do lani zmanjšal na 43% in obratno, delež starejših od 40 let se je povečal iz 45% na 57% (Slika 2).

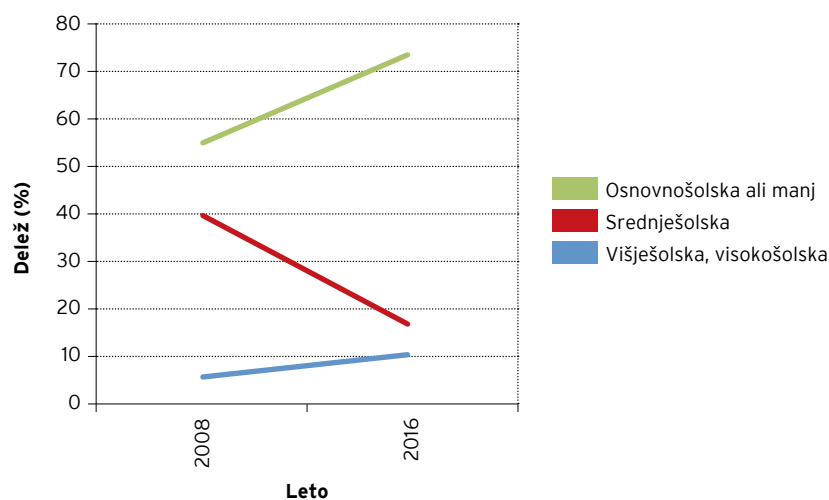
Pri tem se je močno spremenila se je tudi izobrazbena struktura. Delež zaposlenih z osnovno šolo se je znižal iz 38% na 16,6%, povečala pa sta se deleža zaposlenih s srednjo šolo iz 56,2% na 73,3% in zaposlenih z višješolsko izobrazbo in več iz 5,5% na 10,2%. Delež žensk v vseh gradbenih poklicih se je povečal iz 8% na skoraj 10%, med izobraženimi z višjo šolo ali več pa z 1/3 ostaja praktično nespremenjen (Slika 3).

Pomemben izziv s katerim se bo slovensko gradbeništvo moralo soočiti so tudi nizke plače. Toda v dodani vrednosti, ki jo je gradbeništvo ustvarilo v letu 2016, stroški dela predstavljajo kar 73%, kar je odločno preveč za normalen razvoj te gospodarske dejavnosti, saj onemogoča zadostna vlaganja v tehnološki razvoj in usposabljanje kvalitetnih kadrov (Slika 4). Tu pa se že vračamo na vsebine, ki jih je izpostavila Prva strateška konferenca za trajnostno gradbeništvo.

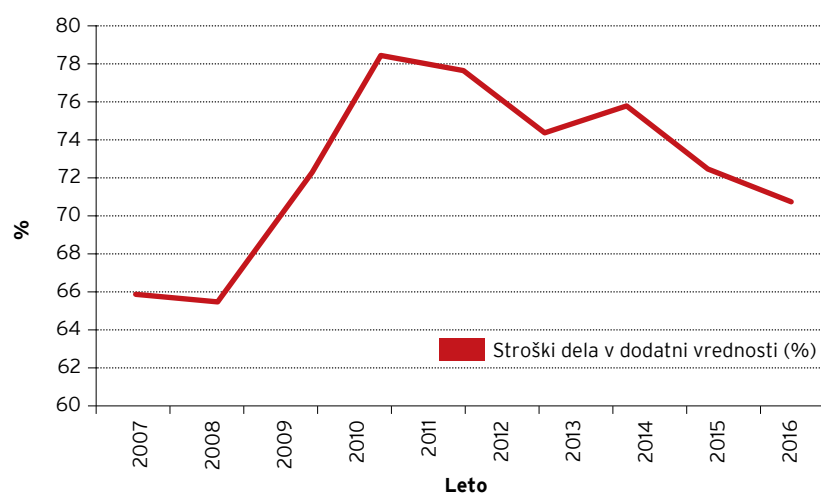
Gradbeništvo je torej pred novim zagonom, sistemski okvir za delovanje dejavnosti pa ostaja še vedno tak kot je bil pred krizo. Ali to pomeni, da bomo morali ponavljati tudi vse napake iz preteklosti? Kdo bo sedaj prevzel odgovornost? Gradbeniki prav gotovo ne bodo šli še drugič na led. Ali se bo končno streznila tudi država in se potrudila obvladovati visoka ciklična nihanja na trgu gradbeništva, ki jih s svojim pogosto nespametnim delovanjem povzroča in blažila njihove negativne učinke na podjetja in zaposlene. Pričakujemo, da bo dala država svoj prispevek za postavitve strategije dejavnosti, za boljšo regulativo, za bolj povezano delovanje odgovornih resorjev pri izvajanju nacionalnega gospodarskega interesa za delovna mesta v gospodarstvu in za jasno prihodnost dejavnosti gradbeništva in njenih zaposlenih. ■



Slika 2. Starostna struktura zaposlenih v gradbeništvu od leta 2008 do leta 2016



Slika 3. Deleži zaposlenih v gradbeništvu po izobrazbi od leta 2008 do leta 2016



Slika 4. Delež stroškov dela v dodani vrednosti v gradbeništvu - F (NACE). Vir Ajpes, GZS

Zaključke Prve strateške konference za trajnostno gradbeništvo, GZS-ZGIGM, marec 2017, si lahko preberete na:

[www.gzs.si/zbornica\\_gradbenistva\\_in\\_industrije\\_gradbenega\\_materiala/Novice/ArticleId/58403/zakljucki-prve-strateske-konference-za-trajnostno-gradbeništvo](http://www.gzs.si/zbornica_gradbenistva_in_industrije_gradbenega_materiala/Novice/ArticleId/58403/zakljucki-prve-strateske-konference-za-trajnostno-gradbeništvo)

## Javne investicije

# IZVAJANJE INVESTICIJ V GLAVNE IN REGIONALNE CESTE S ČIM VEČJO SPREJEMLJIVOSTJO V OKOLJU IN PROSTORU

Tomaž WILLENPART, dipl.inž.gradb.  
Vodja sektorja za investicije v ceste na Direkciji RS za infrastrukturo



Tomaž Willenpart



**P**o gospodarski krizi in še večji krizi v gradbeništvu, ki je dosegla svoj dno v decembru leta 2013 z ustavitvijo vseh investicij v glavne in regionalne ceste (G + R ceste), se je v letu 2016 pričela "rehabilitacija" investicijskega ciklusa. 16.12.2013 je bilo zaustavljeno izvajanje preko 250 pogodb v skupni vrednosti preko 22 mio EUR, med njimi 52 gradbišč. V drugi polovici leta 2016 so se dokončala začeta in v letu 2013 zaustavljena gradbišča. Ob novem formiranju projektne ekipe se je (vsaj za nekatere pričakovano) pokazalo veliko pomanjkanje gradbenih inženirjev. Zaradi propada gradbeništva je usahnilo zanimanje za ta poklic. Na trgu je občutili manko inženirskega kadra, prav tako je vpis študentov na obeh gradbenih fakultetah prenizek glede na bodoče potrebe.

Za razumevanje vrednosti v obdobju krize je potrebno pojasniti, da se je leta 2015 zaključevala finančna perspektiva 2007–2013. Realiziranih je bilo preko 140 mio EUR, kar znaša več kot 100% odobrenih sredstev.

### GRADNJA IN REKONSTRUKCIJE GLAVNIH IN REGIONALNIH CEST

Zakon o cestah v 18. členu predpisuje vrsto vzdrževalnih del na javnih cestah, ki jih poleg rednega vzdrževanja deli na

investicijska vzdrževalna dela in vzdrževalna dela v javno korist. Novogradnje se izvajajo skladno s predpisi s področja graditve objektov. V proračunskem obdobju 2017/2018 je v proračun RS vključenih 680 investicijskih projektov. V letu 2017 je za investicije v G + R ceste namenjeno 88.416.287 EUR, v letu 2018 107.252.760 EUR. Za urejanje cest skozi naselja je bilo v letošnjem letu sklenjenih 48 sporazumov o sofinanciranju.

### PROSTORSKA DOKUMENTACIJA

Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) kot investitor aktivno umešča v prostor 10 cestnih odsekov na nivoju DPN, občine pa 36 odsekov na nivoju OPPN.

### PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA

Poleg večjega števila "manjših" projektne dokumentacije je v izdelavi oziroma novelaciji projektna dokumentacija za naslednje novogradnje:

- Zidani most – Hrastnik,
- podaljšek Ceste proletarskih brigad,
- zahodna obvoznica Maribor, odsek Streliška – Kardeljeva,
- most čez Savo v Brežicah,
- južna obvoznica Bled,
- obvoznica Železniki,
- obvoznica Vrhnika,

- zahodna obvoznica Novo mesto in rekonstrukcije cest:
- skozi Lovrenc na Pohorju,
- Križevci – Žihlava,
- Slavček – Mercator v Kopru,
- štiripasovnica Šenčur – Kranj,
- Velika Polana – Gomilica,
- Žaga – Kobarid.

Dinamika gradnje je odvisna predvsem od zahtev soglasodajalcev, pridobljenih zemljišč in zagotovljenih sredstev v državnem proračunu.

### GRADBIŠČA

Trenutno potekajo gradnje oziroma rekonstrukcije na 101 gradbišču. Pri organizaciji tako velikega števila gradbišč je pomembna medsebojna koordinacija v izogib nepotrebni slabi volji zaradi zapor cest. Žal je zaradi (možnih) pritožb v postopkih javnih naročil težko napovedovati natančen začetek del.

### JAVNA NAROČILA

Letos je bilo do danes s področja investicij objavljenih 167 od načrtovanih 243 javnih razpisov v ocenjeni vrednosti 143.330.335 EUR od načrtovanih 214.896.480 EUR. Trend (nenormalno) nizkih ponudb se je pričel ustavljati. Prva so krizo občutila projektantska podjetja in prva so trend nizkih cen obrnila navzgor. Temu bodo proti koncu leta sledili tudi izvajalci gradbenih del. Seveda pa bo na tem področju ključno vlogo odigralo pravilo ponudbe in povpraševanja.

### PREMOSTITVENI OBJEKTI

V slabem ali zelo slabem stanju je 382 premostitvenih objektov daljših od 5 m v ocenjeni vrednosti 195.399.822 EUR. Od leta 1990 do vključno 2016 je bilo od 1398 obnovljenih 538 objektov. Zaradi zaustavitve investicij je bilo v obdobju od 2014 do 2016 obnovljenih le 10 objektov. Danes potekajo rekonstrukcije na 28 objektih, pripravljenih je 19.

Povprečna življenjska doba rekonstruiranega objekta znaša približno 30 let, nato pa objekt iz odličnega prehaja do na koncu zelo slabega stanja. Izkušnje kažejo, da ta

proces slabšanja traja od 30 do 35 let, kar pomeni, da je objekt v zelo slabem stanju vsakih 60 do 65 let. Letno bi morali obnoviti vsaj 22 objektov. Do leta 2011 smo jih obnovili 24 na leto, nato pa je trend zelo upadel, tako da znaša povprečje do konca 2016 le 20 objektov na leto. Negativni trend obnov premostitvenih objektov je nujno potrebno obrniti navzgor.

#### DRŽAVNO KOLESARSKO OMREŽJE

Pri gradnji in označevanju kolesarskih povezav se ravnamo po predlogu iz leta 2009, ki ga je pripravila takratna Direkcija RS za ceste (DRSC).

Zgrajeni oziroma urejeni so odseki v skupni dolžini 261,1 km.

Potrebno je sprejeti podzakonski akt, ki bo kolesarsko omrežje uzakonil ter nam omogočil bistveno poenostavitev upravnih postopkov, kot tudi pocenitev dokumentacije za izvedbo in gradnje.

V pripravi je ustrezna tehnična specifikacija, za projektiranje kolesarskih površin.

V gradnji je povezava pri Dobrovniku, nova brv čez Savinjo pri Tremerjah in povezava Imeno – Prelasko. V pripravi je gradnja odseka od Celja do mostu čez Savinjo pri Tremerjah, odsek Rifengozd – Laško in odsek v občini Ruše.

V naslednjem letu bo izvedena označitev omrežja tam, kjer so trase znane oziroma jih je možno izvesti. Prioritetno bodo obravnavani odseki vseevropskih povezav Evro velo 8, 9 in 13, povezave po dolinah večjih slovenskih rek ter območji Ljubljanske kotline in Notranjske.

Kolesarske povezave niso le element prometne varnosti, temveč gre za širši družbeni pomen, ki povezuje med seboj lokalne skupnosti, zdravstvo, pravosodje, gospodarstvo, turizem in infrastrukturo.

#### VAROVANJE PRED PREKOMERNO OBREMITVIJO S HRUPOM

V okviru naloge Obratovalni monitoring hrupa za ceste z nad 3 milijoni letnega pretoka vozil, DRSC, je bilo obravnavanih 637 km G + R cest. Vrednost zaščite je ocenjena na 45.300.000 EUR. Stroški za izvedbo ukrepov na cestah z nad 1 milijonom letnega pretoka vozil, ki zajema 2200 km cest bodo dosegli okoli 170 milijonov EUR. Na področju varovanja okolja je v letošnjem letu predvidenih 25 različnih razpisov.

#### 6 LETNI DRSNI PLAN

Sprejeti sta Strategija razvoja prometa v RS (sklep Vlade RS, 29.7.2015) in Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v RS do leta 2030 (Ur.l. RS št. 75/2016). Kot izvedbeni akt je DRSI junija 2017 izdelala predlog šest letnega drsnega plana za obdobje do vključno leta 2023. S tem bo

#### Sredstva namenjena vzdrževanju, upravljanju in investicijam v glavne in regionalne ceste

Opis	Ceste
Proračun 2008 sprejet 2006	228.946.856
Proračun 2008 sprejet 2007	265.717.945
Rebalans 2008	253.182.809
Proračun 2009 sprejet 2007	266.905.282
Rebalans 2009 1: april	256.725.747
Rebalans 2009 2: julij	243.085.681
Proračun 2010 sprejet 2009	241.623.557
Rebalans 2010	192.390.108
Proračun 2011 sprejet 2009	220.555.814
Proračun 2011 sprejet 2010	228.173.980
Rebalans 2011	187.815.783
Proračun 2012 sprejet 2010	235.358.311
Rebalans 2012	155.299.182
Proračun 2013 sprejet 2012	171.583.981
Rebalans 2013	188.579.902
Proračun 2014 sprejet 2012	183.006.311
Proračun 2014 sprejet 2013	121.862.065
Rebalans 2014	147.480.504
Proračun 2015 sprejet 2013	105.731.483
Rebalans 2015	122.671.521
Proračun 2016 sprejet 2015	177.574.174
Proračun 2017 sprejet 2015	197.622.539
Proračun 2017 sprejet 2016	221.958.652
Proračun 2018 sprejet 2016	230.082.310

#### Predlog kolesarskih povezav iz leta 2009, DRSC

Kolesarska povezava	Število	Dolžina v km
Daljinske kolesarske povezave	13	1.117
Glavne kolesarske povezave	20	841
Regionalne kolesarske povezave	27	902

omogočena lažja in kakovostnejša priprava projektov vsem, ki sodelujemo pri izvedbi investicij v G + R ceste. Seveda pa bo moral biti program usklajen z vsakokratnim proračunom oziroma proračun z njim.

#### ZAKLJUČEK

S sprejetjem raznovrstnih zakonov in predpisov smo si ustvarili pogoje, ki za izvedbo posameznega investicijskega projekta zahtevajo (vključno s prostorskim umeščanjem) približno 20 javnih naročil; vsako od njih traja približno pol leta. Soglasodajalci postavljajo v soglasjih neizvedljive pogoje in nesmiselne roke, zakonodaja se nenehno spreminja in dopolnjuje. Četudi bi lahko razpise izvajali vzporedno, zahteva samo javno naročanje okoli 5 let. Ob upoštevanju navedenega in tistega, kar ni

napisano, pa se dogaja v praksi, si lahko pojasnimo, zakaj izvedba enega investicijskega projekta danes poteka tako dolgo.

#### VIRI:

- Strategija razvoja prometa v RS, ki jo je sprejela Vlada RS na seji 29. julija 2015
- Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 objavljena v Uradnem listu RS številka 75/2016
- Veljavni proračuni Republike Slovenije 2008–2018
- Arhiv Direkcije RS za infrastrukturo ■

Prispevek v daljši obliki si lahko preberete v rubriki Novice na:

[www.izs.si](http://www.izs.si)

## Javne investicije

INVESTICIJSKI CIKLUS NA PODROČJU  
JAVNE ŽELEZNIŠKE INFRASTRUKTURE

mag. Dejan JURKOVIČ, dipl.inž.gradb.  
Vodja sektorja za železnice na Direkciji RS za infrastrukturo



mag. Dejan Jurkovič

O mreže javne železniške infrastrukture obsega približno 1.200 km železniških prog s pripadajočimi objekti. Po letih vlaganj v cestno infrastrukturo se je pokazala velika potreba po posodobitvi železniškega prometnega omrežja. Tako je bilo v letih od 2008 do 2016 za investicije in investicijsko vzdrževanje železniške infrastrukture namenjenih 1,4 milijarde evrov, od tega je bilo 463,4 milijona evrov sredstev pridobljenih iz EU virov.

## ZGRAJENO Z EU SREDSTVI

Z evropskimi sredstvi sta bila med drugim izvedena projekta Rekonstrukcija, elektrifikacija in nadgradnja železniške proge Pragersko-Hodoš ter Modernizacija nivojskih prehodov in izvedba prehodov na železniških postajah, v sklopu katerih je bilo elektrificiranih 109 km proge, ukinjenih 32 nivojskih prehodov in izgrajenih 20 novih izven nivojskih prehodov. Izvedena je bila tudi modernizacija obstoječe železniške proge Divača-Koper, s čimer se je neto prevozna zmogljivost proge povečala za 55%. Nadgradnja železniške proge je bila izvedena tudi na odsekih Slovenska Bistrica-Pragersko in Dolga Gora-Poljčane, na slovenskem železniškem omrežju je bil uveden digitalni radijski sistem (GSM-R), na 412 kilometrih proge pa je bil vzpostavljen tudi sistem ETCS.

PLAN DO LETA 2030 IN ŠEST LETNI  
OPERATIVNI NAČRT VLAGANJ

Skladno z ukrepi, predvidenimi v Strategiji razvoja prometa v Republiki Sloveniji, sprejeti julija 2015, predvideva Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v RS, sprejeta novembra 2016, vlaganja na področju železniškega prometa v vrednosti več kot 2 milijardi evrov v letih do leta 2030, kar pa ne zajema finančnih sredstev za izgradnjo drugega tira Divača-Koper. V pripravi je tudi šest letni operativni načrt vlaganj, ki bo vsako leto noveliran. V njem bodo določene prioritete izvedbe na infrastrukturi, obenem pa bo sledil ukrepom oziroma projektom, ki so predvideni v Nacionalnem programu.

## Obseg omrežja javne železniške infrastrukture v RS

Dolžina prog	km
Skupna dolžina prog	1.207,70 km
Dolžina dvotirnih prog	333,54 km
Dolžina enotirnih prog	874,16 km
Dolžina glavnih prog	607,79 km
Dolžina regionalnih prog	599,91 km
Dolžina elektrificiranih prog	605,30 km

## PRORAČUN RS 2017 DO 2019

V sprejetem proračunu za leta od 2017 do 2019 je za investicije in investicijsko vzdrževanje železniške infrastrukture namenjenih približno 637 milijona evrov, od tega bo predvidoma 223 milijona evrov evropskih sredstev, kar pa ponovno ne zajema finančnih sredstev za izgradnjo drugega tira Divača-Koper, saj le-ta ne bo financiran iz proračunskih postavk Direkcije RS za infrastrukturo.

NOVA FINANČNA PERSPEKTIVA  
2014 DO 2020

V okviru nove finančne perspektive 2014 do 2020 se vlaganja v javno železniško infrastrukturo nadaljujejo, v prihodnjih letih je tako predvidena vrsta nadgradenj korigiranih prog.

V izvajanju je projekt "Sanacija ozkega grla na območju Bivja na železniški progi Divača-Koper (Izvlčni tir)", ki zajema izgradnjo krajšega odseka drugega tira na delu med postajo Koper tovorna in območjem ENP Dekani v dolžini približno 1,2 km, s katerim se bo omogočilo prilagodljivejšo vodenje prometa vlakov in s tem večjo kapaciteto obstoječe železniške proge Divača-Koper. Podpisan je sporazum o dodelitvi EU sredstev v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) v vrednosti 14,18 mio EUR oz. 85% upravičenih izdatkov. Dela bodo zaključena predvidoma v letu 2018.

V letošnjem letu se je pričela tudi nadgradnja železniške proge Zidani Most-Celje, v sklopu katere bo izvedena nadgradnja

železniške proge in treh železniških postaj, s čimer se bo ob povečani prepustnosti in prevoznih zmogljivostih skrajšal tudi vozni čas, nižji bodo stroški vzdrževanja in izpolnjeni bodo pogoji za interoperabilnost železniške proge. Ocenjena vrednost projekta znaša 282,40 mio EUR z DDV. Zagotovljeno je sofinanciranje z EU sredstvi iz IPE sklada v višini 90,6 mio EUR. Projekt bo zaključen predvidoma do konca leta 2020.

Na železniški progi Zidani Most-Šentilj bo nadgradnje deležen tudi odsek Poljčane-Slovenska Bistrica, za kar je zagotovljeno sofinanciranje z EU sredstvi iz IPE sklada v višini 11,94 mio EUR. Dela se bodo predvidoma zaključila v drugi polovici leta 2019.

Vgradnja ERTMS/ETCS sistema na slovenski javni železniški infrastrukturi se nadaljuje tudi v finančni perspektivi 2014-2020, kjer bo sistem ETCS vzpostavljen na železniških odsekih Dobova-Zidani Most in Pragersko-Maribor-Šentilj, s čimer bo vzpostavljen enoten in standardiziran podsistem, ki zagotavlja interoperabilnost signalizacije in komunikacij na evropskih železniških omrežjih. Izvedba del se bo pričela v drugi polovici leta 2017, zaključila pa predvidoma do konca leta 2023. Ocenjena vrednost projekta vključno s projektno in investicijsko dokumentacijo je 18,6 mio EUR z DDV. Zagotovljeno je sofinanciranje z EU sredstvi iz IPE sklada v višini 6,37 mio EUR.

V drugem svežnju odobrenih nepovratnih sredstev je bilo v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) odobreno tudi sofinanciranje projekta "Varnostno-tehnič-

## Investicije v železniško infrastrukturo v FP 2014-2020



## Investicije v železniško infrastrukturo v finančni perspektivi 2014-2020

na nadgradnja železniškega predora Karavanke". Projekt je financiran s strani obeh držav, Avstrije in Slovenije. Ocenjena vrednost nadgradnje obstoječega železniškega predora Karavanke skupaj z investicijsko in projektno dokumentacijo znaša 114,9 mio EUR, od tega bo delež RS predvidoma 49,6 mio EUR in delež Republike Avstrije 65,3 mio EUR. Slovenija in Avstrija sta uspešno kandidirali na razpisu Evropske komisije IPE s prvim delom celovitega projekta za izdelavo investicijske in projektne dokumentacije za izvedbo varnostno-tehnično nadgradnjo železniškega predora Karavanke. Sloveniji in Avstriji so bila odobrena nepovratna EU sredstva v višini 2,97 mio EUR, od tega je Slovenija upravičena do 1,36 mio EUR.

V okviru kohezijskih sredstev je predvideno sofinanciranje nadgradnje železniške proge Maribor-Šentilj. Ocenjena vrednost investicije je 242,33 mio EUR. Izvedba del na obstoječi trasi se bo pričela predvidoma v začetku leta 2018 in bo predvidoma zaključena do konec 2019, izvedba del za novo traso na odseku Počehova-Pesnica-predor Pekel, nadvoz Pesnica pa bo zaključena predvidoma do konca leta 2021.

Zelo pomemben projekt za vzpostavitev in zagotavljanje optimalnega prometno-tehnološkega procesa je nadgradnja vozlišča Pragersko, ki pomeni železniško vozlišče Baltško-Jadranskega in Sredozemskega koridorja. Ocenjena vrednost investicije je 79,71 mio EUR, predvideno pa je tudi sofinanciranje z evropskimi sredstvi iz sklada ESRR – Evropski sklad za regionalni razvoj. Dela bodo zaključena predvidoma konec leta 2019.

V preteklem letu je Direkcija RS za infrastrukturo pričela z nadaljevanjem del

v okviru modernizacije kočevske proge. Gradbeni dela v okviru 2. faze 2. etape zajemajo obnovo proge od Ribnice do Kočevja ter ureditev postaj in postajališč, za kar je podpisana pogodba v vrednosti 14,85 mio EUR. Za izvedbo tretje faze je v teku razpis za javno naročilo "Izvedba SVTK del v okviru projekta Modernizacija Kočevske proge – III. Faza"; odločitev o izboru ponudnika še ni pravno močna. Dela v okviru projekta bodo zaključena predvidoma do konca leta 2018.

**DIVAČA-KOPER**

Najpomembnejša in ob enem najzahtevnejša investicija pa je zagotovo izgradnja drugega tira železniške proge med Divačo in Koperom, ki je izjemno pomembna za slovensko gospodarstvo. Projekt je za slovenske razmere izjemno zahteven v finančnem in inženirskem smislu, saj zajema od 27 km proge 20 km predorov, 2 viadukta, 2 mostova ter 1 galerijo. Predvidena vrednost gradbenih del na drugem tiru od Divače do Kopra je ocenjena na 863 milijonov evrov, skupaj s predvidenimi stroški širitve treh servisnih cevi v največjih tunelih pa je predvidena vrednost 960 milijonov evrov.

Direkcija RS za infrastrukturo je razpisala javno naročilo za izgradnjo dostopnih cest in deviacij obstoječih cest za izgradnjo drugega tira železniške proge Divača-Koper, ki je v teku. V teku so tudi javna naročila za izvedbo predhodnih arheoloških raziskav na arheoloških območjih Dekani-Purgarce-Buševca, za izvedbo dopolnilnih strukturno geoloških, hidrogeoloških, krasoslovnih in geotehničnih raziskav za PZI drugega tira ter za izdelavo sprememb izde-

lanega projekta za pridobitev PGD za drugi tir železniške proge Divača – Koper zaradi povečanja prereza servisnih cevi predorov na velikost glavnih cevi.

**ZAKLJUČEK**

S predvidenimi nadgradnjami železniške infrastrukture se bo na slovenskih železniških progah vzpostavilo stanje, ki izpolnjuje tehnične specifikacije za interoperabilnost vseevropskega železniškega sistema, izvedeni ukrepi pa bodo zagotovili povečanje prevozne in prepustne zmogljivosti, skrajšanje voznih časov vlakov, zmanjšanje stroškov vzdrževanja ter povečanje prometne varnosti.

Z izvedbo investicij bodo doseženi tudi določeni socialno-ekonomski cilji, ki se bodo odražali v optimalnejšem odvijanju železniškega prometa, kar bo pripomoglo k njegovi večji konkurenčnosti. Zagotovljen bo kakovostnejši transport tako na koridorjih vseevropskega jedrnega omrežja kot tudi na lokalnem nivoju. Po ureditvi železniške infrastrukture bo omogočen nemoten železniški promet na celotnem koridorju, kar hkrati pomeni možnost za spremembo oz. preusmeritev prometnih tokov v korist železnice. S preusmeritvijo prometa s ceste na železnico pa se bodo zmanjšale tudi okoljske obremenitve.

Glede na to, da je bila gradbena panoga v preteklosti v Sloveniji "pretresena" in da se sedaj postavlja na "noge", pričakujem, da sta predvidena investicijska ciklusa na železniški in cestni infrastrukturi zadostna motivacija za ponovno vzpostavitev stabilne gradbene panoge v Sloveniji. ■

## Javno naročanje

## ODZIV MJU NA NAŠO ANALIZO IN POZIV

Renata GOMBOC PODMENIK, inž. mat., mag. posl.ved.  
Vodja službe IZS za javna pooblastila



Renata Gomboc Podmenik

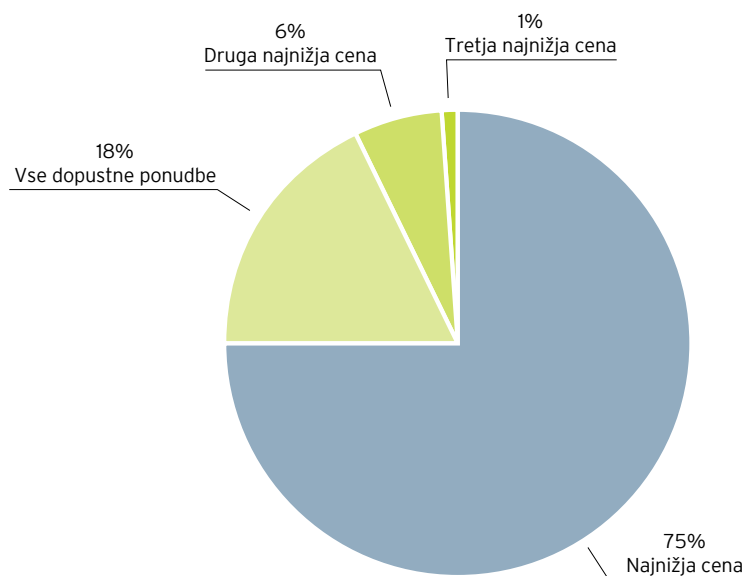
V prejšnji številki IZS.NOVO smo vas seznanili z rezultati analize spremljanja javnih naročil inženirskih storitev za obdobje od 1. 4. 2016 do 30. 4. 2017. Analizo smo predstavili tudi Direktoratu za javno naročanje Ministrstva za javno upravo in jih pozvali k uveljavitvi vsebine Smernic za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev na način, da le ta postane obvezna za uporabo. Seznanjamo vas z vsebino sestanka in zaključki.

V analizi je bilo med drugim ugotovljeno, da javni naročniki premalo uporabljajo oz. poznajo Smernice za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev, kot tudi, da vložijo premalo truda in skrbnosti v postopek priprave in izbire ekonomsko najugodnejšega ponudnika, ki bo sposoben dovolj kakovostno izvesti naročene mu inženirske storitve, kar sta dva od razlogov, da se stanje na področju arhitekturnih in inženirskih storitev v letu 2016 in začetku leta 2017 praktično ni spremenilo. V letu 2017 je sicer zaznati, da smernice uporablja več naročnikov kot v letu 2016, vendar pa je število javnih naročnikov, ki upošteva smernice, še vedno majhno. Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za javno naročanje, smo junija seznanili z analizo in jih pozvali, da uveljavijo vsebino Smernic na način, da le ta postane obvezna za uporabo, saj na zbornici menimo, da je to še edini mogoč način za izboljšanje stanja na področju arhitekturnih in inženirskih storitev. Sestali smo se v mesecu juliju.

Ministrstvo ne podpira predloga uveljavitve smernic na način, da le te postanejo obvezne za uporabo. Razlog je v tem, da so po njihovem mnenju smernice napisane preohlapno, da bi lahko postale obligatorne. Tega se zavedamo, a menimo, da je vsebino Smernic mogoče predelati v predpis.

Zbornici se je ministrstvo zahvalilo za analizo spremljanja javnih naročil arhitekturnih in inženirskih storitev. Mnenja o rezultatih analize so diametralna. Ministrstvo veseli, da iz analize izhajajo premiki na bolje v letu 2017, medtem ko mi menimo, da bistvenih premikov ni zaznati. Še

## Izbrani ponudniki glede na ceno od 1. 4. do 31. 12. 2016



**Pojasnilo k sliki: "Vse dopustne ponudbe" pomeni, da je bil okvirni sporazum sklenjen z vsemi ponudniki oz. je bila dopustna samo ena ponudba**

vedno so namreč večinoma (75%) izbrani ponudniki z najnižjimi cenami, niti ena ponudba z neobičajno nizko ceno ni bila izločena. Poleg tega smo ministrstvo opozorili, da so cene inženirskih storitev še vedno (pre)nizke za obstoj panoge.

Ministrstvo je predlagalo, da se nadaljuje z izobraževanji, in da se seznanijo ključne akterje v javnem naročanju z analizo javnih naročil inženirskih storitev od 1. 4. 2016 do 30. 4. 2017, kar je za tem tudi storilo in javne naročnike pozvalo k doslednem spoštovanju ZJN-3. Dopis so v vednost posredovali tudi Državni revizijski komisiji, Računskemu sodišču Republike Slovenije, Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije. V dopisu je ministrstvo javne naročnike opozorilo na dejstvo, "da je za javne naročnike pomembno tako upoštevanje kakovostnih meril kot upoštevanje njihovega vpliva na končni rezultat z vidika gospodarnega ravnanja z javnimi sredstvi, ureditve prostora,

kvalitete okolja in širšega družbenega vpliva." Med drugim so zapisali: "Kakovostno izvajanje projektiranja po definiciji predstavlja varianiranje in raziskovanje, z drugimi besedami zahtevno iskanje najboljših rešitev v doseganju optimalnih funkcionalnih, finančnih, časovnih in okolijskih ciljev bodočega objekta. To zahteva kreativno delo strokovnih in izkušenih kadrov, zato izbira meril naj ne bo efektivna, temveč naj vodi h kakovostni izbiri izvajalca storitev." Prav to pa je pomembno tako za javne naročnike kot družbo, na kar zbornica tudi ves čas opozarja. Zato si bomo tudi v bodoče prizadevali za izboljšanje stanja na področju javnega naročanja arhitekturnih in inženirskih storitev.

Poleg tega je ministrstvo obljubilo, da bo preučilo naš predlog, da se v Zakon o javnem naročanju vključi določilo, da se pri naročanju arhitekturnih in inženirskih storitev uporablja merilo kakovosti najmanj v višini 50%. Odgovora do zaključka redakcije še nismo dobili. ■

## Standardizacija

## MSG IZDALA POJASNILA K UPORABI STANDARDA SIST 1031:2011 "BITUMENSKI HIDROIZOLACIJSKI TRAKOVI - ZAHTEVE"

Mag. Mojca RAVNIKAR TURK, univ.dipl.inž.grad.  
Članica UO MSG



mag. Mojca Ravnikar Turk

**P**ooblašчени inženirji se pri svojem delu vsakodnevno soočamo s pomanjkanjem tehničnih smernic, prevodov standardov, njihovih razlag in pojasnil. Zato so bila pod okriljem Matične sekcije gradbenih inženirjev pripravljena "Pojasnila k uporabi standarda SIST 1031:2011", ki obravnava zahteve za bitumenske hidroizolacijske trakove.

Zaščita pred vlago je pomembna za zagotavljanje trajnosti in uporabnosti objektov ter bistveno pripomore k ugodju bivanja v stavbah. Zato je dolgotrajna zaščita pred prodiranjem vlage v objekte nujna, zahteva pa znanje pri projektiranju sistemov tesnitev ter poznavanje lastnosti hidroizolacijskih materialov. V fazi projektiranja je treba tovrstna dela skrbno načrtovati ter izbrati materiale, ki ustrezajo za izbrani sistem tesnjenja temeljev, strešne konstrukcije ali premostitvenih objektov.

Zahteve, ki morajo biti izpolnjene glede zaščite objektov pred vlago, navaja "Pravilnik o zaščiti stavb pred vlago" (UL RS, št. 29/2004). V tem pravilniku so za zaščito zunanjih sten in tal v stiku s terenom citirani slovenski standardi SIST DIN 18195-1 do 10, ki so v nemškem jeziku. Izvirni slovenski standard SIST 1031:2011 pa se sklicuje na več kot štirideset standardov v angleškem jeziku. Ti standardi s področja bitumenskih hidroizolacij obravnavajo splošna določila ter preiskave, s katerimi preverjamo lastnosti upogljivih bitumenskih trakov.

V pojasnilih k uporabi SIST 1031:2011 smo pripravili pregled zahtev sedmih harmoniziranih standardov, ki obravnavajo različne vrste bitumenskih trakov za tesnjenje:

- **SIST EN 14967:2006**  
Bitumenski trakovi za tesnjenje – Definicije in lastnosti,
- **SIST EN 13969:2005/A1:2007**  
Bitumenski tesnilni trakovi za temelje – Definicije in lastnosti,
- **SIST EN 13707:2013**  
Ojačeni bitumenski trakovi za tesnjenje streh – Definicije in lastnosti,

- **SIST EN 14695:2010**  
Ojačeni bitumenski trakovi za tesnjenje betonskih premostitvenih objektov in drugih betonskih povoznih površin – Definicije in lastnosti,
- **SIST EN 13859-1:2014**  
Definicije in lastnosti podložnih folij – 1. del: Podložne folije za strehe,
- **SIST EN 13859-2:2014**  
Definicije in lastnosti podložnih folij – 2. del: Podložne folije za stene,
- **SIST EN 13970:2005/A1:2007**  
Bitumenski trakovi, ki kontrolirajo gibanje vode in/ali vodne pare – Definicije in lastnosti.

Vsi zgoraj navedeni standardi se nanašajo samo na **proizvodnjo izdelkov za tesnjenje**. V navedenih standardih niso podane zahteve za lastnost proizvoda za posamezni namen uporabe, temveč le **preiskave, s katerimi posamezno lastnost dokazujemo**.

Zahteve za minimalno kakovost posameznih proizvodov so podane v izvirnem slovenskem standardu SIST 1031:2011. Upoštevati je treba, da so te zahteve predpisane predvsem s stališča zaščite potrošnika in ni nujno, da ustrezajo za vse namene uporabe posameznega izdelka.

Uredba (EU) 305/2011 določa, da morajo proizvodi na trgu izpolnjevati zahteve iz harmoniziranih standardov, ki so objavljeni v Uradnem listu EU (OJ EU). Opozoriti je treba, da septembra 2017 standardi EN 13707:2013, EN 13859-1:2014 in EN 13859-2:2014 še niso objavljeni v Uradnem listu Evropske unije OJ C 267. V evropskem prostoru so še vedno veljavne starejše izdaje (EN 13707:2004+A2:2009 ter EN 13859-1:2010 in EN 13859-2:2010). Ti harmonizirani standardi (SIST EN 13707:2005+A2:2009 ter SIST EN 13859-1:2010 in SIST EN 13859-2:2010), katerih uporaba je za legalno trženje proizvodov obvezna, so v SIST-ovi bazi že več let označeni kot razveljavljeni. Ker pa se Evropska komisija sklicuje na te razveljavljene slovenske standarde, so le-ti še vedno zakonodajno zavezujoči.



Pri pripravi pojasnil so kot **avtorji** sodelovali: predstavnika laboratorijev, ki izvajajo preskušanja bitumenskih trakov, **Mojca Ravnikar Turk** in **Roman Bašelj** ter predstavnik dobaviteljev bitumenskih trakov **Matjaž Gregorič** in **Rok Karmuzel**. V sklopu pojasnil smo pripravili tudi **smiselni prevod definicij izrazov s tega področja**. Ponovno se je pokazalo, da gradbeni inženirji potrebujemo celovit slovar strokovnih izrazov.

Ta **pojasnila so namenjena** vsem deležnikom, predvsem pa projektantom in nadzornim inženirjem za lažjo izbiro bitumenskih trakov ter kontrolo ustreznosti materialov glede na zahteve SIST 1031:2011.

**Kakovostnih zahtev za samo vgradnjo** bitumenskih trakov v izvirnem slovenskem standardu SIST 1031:2011 ni. Zahteve za vgradnjo, kot so priprava podlage, sprejemnost trakov s podlago, zaščita trakov, detajli ... je treba podati v projektni dokumentaciji. Zato je treba na nacionalnem nivoju čim prej **pripraviti tehnične smernice za vgradnjo bitumenskih hidroizolacijskih trakov** oziroma za izvedbo sistemov tesnitev. ■

## Graditev objektov

## MSG BO PRIPRAVILA SMERNICO ZA REKONSTRUKCIJE OBJEKTOV Z VIDIKA MEHANSKE ODPORNOSTI IN STABILNOSTI

Dejan PREBIL, univ. dipl. inž. grad.  
Član komisije IZS za sistemske zakone, član MSG



Dejan Prebil

V 79. številki IZS.NOVO (oktober 2016) je bil objavljen članek o problematiki zakonske ureditve in možnih izboljšavah regulacije področja rekonstrukcij. V članku je bila predstavljena aktualna zakonska ureditev tega področja, prikazane njene pomanjkljivosti ter podana pobuda za boljšo ureditev. Članek je bil objavljen v času nastajanja novega Gradbenega zakona.

Slabo leto kasneje je Gradbeni zakon v postopku sprejemanja v Državnem zboru RS. Kljub temu, da so v tej fazi določene spremembe v zakonu še mogoče, je že jasno, da **bo potrebno področje rekonstrukcij podrobneje urediti s pravilnikom ali smernico**. To je bilo pričakovati, saj je problematika tako kompleksna, da je samo z določili zakona ni mogoče zadovoljivo urediti. Ob znanih zakonskih okvirih bo potrebno področje nadalje urediti s **podrobnejšo razlago zakonskih določil in nekaterih novih pojmov**, ki jih uvaja zakon, ter s tem omejiti polje njihovega tolmačenja. Med drugim bo potrebno jasneje določiti, kdaj in **pod kakšnimi pogoji se nek poseg sploh šteje za rekonstrukcijo** ter podrobneje podati mejo, kdaj je potrebno za rekonstruiran objekt v celoti zagotoviti skladnost z danes veljavnimi standardi. Za rekonstrukcije z manjšim vplivom na mehansko odpornost in stabilnost objekta oz. pri rekonstrukcijah, kjer bi bilo to ekonomsko nesorazmerno, bi namreč zadoščalo zgolj zagotovilo, da se mehanska odpornost in stabilnost objekta s posegom ne zmanjšuje.

Nekatera določila v zvezi z rekonstrukcijami bi bilo potrebno ustrezno zapisati tudi v **Pravilnik o projektni dokumentaciji**, pri pripravi katerega naj bi Ministrstvo za okolje in prostor k sodelovanju pritegnilo tudi IZS. Upamo, da tokrat brez fige v žepu, kajti s trenutnim osnutkom pravilnika tako gradbena kot tudi inženirska stroka na splošno zagotovo ne more biti zadovoljna. V njem bo tako za rekonstrukcije kot novogradnje objektov na splošno potrebno zagotoviti, da se mehanska odpornost in stabilnost zagotavlja z vključitvijo projek-

### POZIV ČLANOM

Člane IZS pozivamo, da podate svoje izkušnje pri projektiranju in izvedbi rekonstrukcij, opišete morebitne težave, s katerimi se pri tem srečujete ter podate pobude in predloge za ureditev področja rekonstrukcij, vezano na mehansko odpornost in stabilnost objektov.

Predloge zbiramo do 6. 11. 2017 na e-naslovu [izs@izs.si](mailto:izs@izs.si).

tantov gradbene stroke (statikov). Varnost objektov trpi in bo glede na določila novega Gradbenega zakona še naprej trpela že zaradi ukinitve revizije projektna dokumentacije, zato mora biti nedvoumno zagotovljena vsaj strokovna obravnava te prve in najpomembnejše bistvene zahteve objektov s strani za to edino usposobljenih strokovnjakov. Upravičeno kritični smo lahko tudi do **razvrščanja objektov glede na zahtevnost**, kjer je prvi in hkrati zadnji osnutek ministrstva prav tako pripravljen brez upoštevanja pripomb in predlogov (gradbeno) inženirske stroke, ki vztrajno opozarja na povsem neprimerne meje pri razvrščanju objektov v povezavi s konstrukcijsko zahtevnostjo in posledicami porušitve takih objektov. Razvrstitev objektov po zahtevnosti namreč vpliva tudi na strokovni nivo obravnave objektov in na to, ali je določeno stroko sploh potrebno vključiti.

Upravni odbor matične sekcije gradbenih inženirjev (UO MSG) je 30. 8. 2017 na 114. redni seji imenoval **delovno skupino, ki je zadolžena za pripravo smernice o rekonstrukcijah**, vezano na mehansko odpornost in stabilnost objektov. Skupino trenutno sestavljajo **dr. Jože Lopatič, dr. Janko Logar, dr. Leon Hladnik in dr. Viktor Markelj** pod vodstvom avtorja tega prispevka. Skupina na temo rekonstrukcij zbira pobude in predloge članstva IZS, v prihajajoči jeseni pa bo organizirala javni posvet, h kateremu želi pritegniti širšo zainteresirano javnost. Na osnovi izkazanih potreb, pobud in predlogov se bo pričela priprava strokovne smernice. ■

## Reportaže

### RAZSTAVA IZS V JULIJU NA OGLED TUDI V MARIBORU

Lanskoletni postaviti razstave z naslovom "Inženirji ustvarjamo življenjsko okolje" na Kongresnem trgu v Ljubljani je v mesecu juliju sledila postavitev tudi v Mariboru, in sicer na pobudo tamkaj delujočega Odbora regijske pisarne IZS. S tem smo želeli tudi v štajerski prestolnici obeležiti **100. obletnico organiziranega združevanja inženirjev v inženirske zbornice**, ki se je začelo davnega leta 1913, ko je bila v času Avstro-Ogrske monarhije ustanovljena Tržaška inženirska zbornica. Njeno poslanstvo je od leta 1919 do 1944 nadaljevala Ljubljanska inženirska zbornica, od leta 1996 pa Inženirska zbornica Slovenije.

V poklon temu jubileju je bila pripravljena pričujoča razstava, ki je združila tako **zmagovalne fotografije lanskega majskega fotografskega natečaja**, s katerimi smo na zbornici želeli skozi fotografski objektiv ujeti, predstaviti in izpostaviti inženirske objekte, zgrajene v zadnjem stoletju, kot tudi **fotografije, ki prikazujejo inženirsko delo in ga približujejo javnosti**.

Razstavo je pod svoje okrilje vzela **Mestna občina Maribor**, pokroviteljstvo nad njo pa je prevzel župan, **dr. Andrej Fištravec**. Poleg njega so na uradni otvoritvi prisotne nagovorili še predsednik IZS, **mag. Črtomir Remec**, predsednik Odbora regijske pisarne Maribor, **Franc Avšič**, predsednik UO MSG, **dr. Samo Peter Medved** in predsednik Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor (DGITM), **Stipan Mudražija**.

Uradnemu delu je sledilo še prijetno druženje v zborničnih prostorih Odbora regijske pisarne Maribor na Vetrinjski ulici. ■





Zmagovalna fotografija Marka Korošca z naslovom "V oblakih" prikazuje viadukt Črni kal, v ospredju (levo) inženir Marjan Pipenbaher, avtor 1. nagrajene rešitve javnega konstruktorsko-arhitekturnega natečaja za omenjeni viadukt, (desno) dr. Samo Peter Medved, predsednik UO MSG.



Govorniki z leve: Franc Avšič, dr. Samo Peter Medved, mag. Črtomir Remec, dr. Andrej Fištravec in Stipan Mudražija.



V zborničnih prostorih Odbora regijske pisarne Maribor na Vetrinjski ulici.

## JESENSKA DRUŽENJA ČLANOV IZS



Vabljeni na brezplačna družabno-izobraževalna srečanja o obvladovanju vedenja v poslovni komunikaciji

Na Inženirski zbornici Slovenije v prihajajočih jesenskih mesecih za vas kot člane pripravljamo posebne brezplačne izobraževalne dogodke, katerih glavna tema bo tokrat obvladovanje težavnega vedenja v poslovni komunikaciji.

*"Znamo zares poslušati, se spuščamo v nepotrebne malenkosti ali znamo pogovor zamegliti? Znamo vztrajati, braniti pravila in dogovore, znamo reči ne?"*

To je le nekaj vprašanj, na katera bomo poskušali odgovore poiskati s predavateljico poslovne komunikacije **Klaro Ramovš**, ki že več let izvaja delavnice o učinkoviti komunikaciji za različne skupine posameznikov. V okviru izobraževanj bomo spoznali tudi različne tehnike komunikacije, s katerimi dosežemo, da so naša sporočila izražena jasno, odločno in vljudno.

Ker želimo k udeležbi pritegniti čim več naših članov, se bodo omenjeni dogodki zvrstili na različnih lokacijah po Sloveniji, in sicer:

- v četrtek, 12. oktobra ob 12. uri, na Dolenjskem (v Novem mestu),
- v torek, 7. novembra ob 12. uri, na Štajerskem (v Apačah),
- v torek, 5. decembra ob 9. uri, na Primorskem (v Strunjanu).

Po kratki delavnici bomo naše srečanje pospremili še s sproščenim druženjem ob okušanju značilnih jesenskih dobrot, kot so kostanji in mošt.

Vse zainteresirane člane naprošamo, da nam predhodne prijave pošljete na e-naslov [polona.okretic@izs.si](mailto:polona.okretic@izs.si). Število mest na družabnem srečanju je omejeno. ■

## NOV PRIROČNIK O POZNAVANJU OBVEZNOSTI IN DOLŽNOSTI PREGLEDNIKA ELEKTRIČNIH INŠTALACIJ



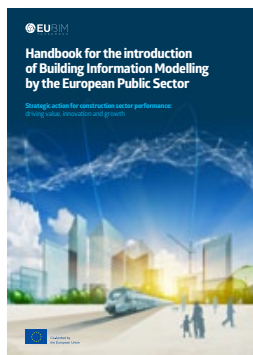
Matična sekcija elektro inženirjev in Odbor NNELI sta pripravila Priročnik o poznavanju obveznosti in dolžnosti preglednika električnih inštalacij: **Niskonapetostne električne inštalacije in sistemi za zaščito pred delovanjem strele.**

Priročnik je namenjen projektantom in nadzornikom ter odgovornim vodjem del kot pripomoček z osnovnimi informacijami o tem, kaj je treba zahtevati v fazi izvajanja del in po zaključku del od preglednika niskonapetostnih električnih inštalacij in sistemov za zaščito pred delovanjem strele. Seveda so zahteve lahko tudi širše, če je to opredeljeno s pogodbo oz. naročilom (ali popisom del).

Priročnik je objavljen na spletni strani IZS:

[www.izs.si/fileadmin/dokumenti/publikacije-IZS/Prirocniki\\_IZS/Prirocnik-o-poznavanju-obveznosti-in-dolznosti-preglednika-el-instalacij-junij-17.pdf](http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/publikacije-IZS/Prirocniki_IZS/Prirocnik-o-poznavanju-obveznosti-in-dolznosti-preglednika-el-instalacij-junij-17.pdf)

## EU PRIROČNIK ZA STRATEŠKO UVEDBO BIM V JAVNI SEKTOR



Evropska delovna skupina za BIM (EU BIM Task Group) je 6. 7. 2017 izdala Priročnik za strateško uvedbo BIM v prakso, katerega namen je poenotenje implementacije BIM v javnem sektorju v celotni Evropi.

Delovno skupino, ki jo sestavlja 21 nacionalnih predstavnikov, pri čemer Slovenijo, kot predstavnica **Ministrstva za infrastrukturo**, zastopa **Ksenija Marc**, vodja sektorja za tehnično podporo projektov in razvoj, DRI d.o.o., članica strokovnega sveta MSG,

je pri pripravi vodil cilj, zgraditi konkurenčen in odprt gradbeni trg, ki bo narekoval svetovni standard.

Evropska komisija in delovna skupina za BIM v priročniku napovedujejo, da naj bi do leta 2025 "popolna digitalizacija vodila na svetovni ravni v 13-21% letni prihranek stroškov pri načrtovanju, inženiringu in gradnji ter v 10-17% letni prihranek pri obratovanju objektov".

Med izbranimi projekti, ki jih je na podlagi poziva konec lanskega leta, izbral upravni odbor IZS, je tudi priprava priročnika **Razvoj priročnika za pripravo projektne naloge (EIR Employer's Information Requirements) za implementacijo BIM-metodologije za investicijske projekte v gradbeni panogi**. Projekt bo zaključen do konca letošnjega leta.

Priročnik je objavljen na spletni strani IZS:

[www.izs.si/fileadmin/dokumenti/aktualno/aktualno-letno-2017/EU\\_BIM\\_Task\\_Group\\_Handbook\\_FINAL.pdf](http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/aktualno/aktualno-letno-2017/EU_BIM_Task_Group_Handbook_FINAL.pdf)

## PRIROČNIK POŽARNOVARNOSTNIH UKREPOV ZA VISOKE STAVBE H>22 M OBJAVLJEN NA SPLETNI STRANI IZS



Januarja 2011 smo izdali prevod Priročnika požarnovarnostnih ukrepov za visoke stavbe h>22 m, ki predstavlja še enega od ukrepov IZS, s katerimi želimo urediti področje požarne varnosti v Sloveniji. Priročnik je **nadgradnja smernice IZS MST 02/2010 (123 KB) za visoke stavbe (>22 m)**, ki smo jo izdali v oktobru 2010 in je **prevod nemške smernice MHHR (Muster-Hochhaus-Richtlinie, 2008)**. Priročnik torej temelji na omenjeni smernici in jo v sliki in besedi nazorno in razumljivo pojasnjuje. Obsega 115 strani.

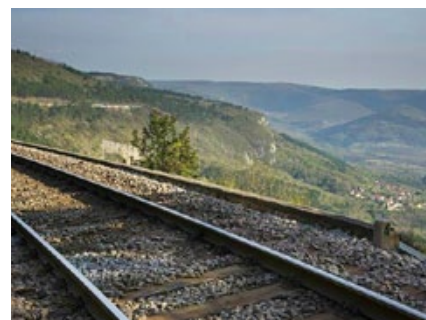
Od avgusta je priročnik v celoti objavljen na odprtem delu spletnih strani IZS.

Priročnik je še vedno mogoče kupiti v tiskani verziji. Znižana cena priročnika znaša **25,00 EUR** z vštetim DDV.

Priročnik je objavljen na spletni strani IZS:

[www.izs.si/prirocniki-publikacije/drugi-prirocniki-izs/prirocnik-pozarnovarnostnih-ukrepov-za-visoke-stavbe-h22-m/](http://www.izs.si/prirocniki-publikacije/drugi-prirocniki-izs/prirocnik-pozarnovarnostnih-ukrepov-za-visoke-stavbe-h22-m/)

## IZS SE DO KONKRETNIH REŠITEV TRAS DIVAČA - KOPER NI OPREDELJEVALA



Po dogodku v Državnem svetu RS, dne 31. 5. 2017 v organizaciji Slovenske inženirske zveze (SIZ) in Inženirske akademije Slovenije (IAS), na katerem so bile predstavljene alternativne rešitve dvotirne železniške povezave Divača-Koper, so se v medijih pojavili zapisi in izjave, da IZS podpira alternativne rešitve.

Ker temu ni tako, jih je potrebno zavrnilo. IZS je skupaj s SIZ in IAS podprla izgradnjo dvotirne železniške povezave Divača-Koper, kar je kasneje vlada tudi sprejela, medtem ko se do konkretnih rešitev tras ni nikoli opredeljevala.

## Uradni list

### VOLITVE ČLANOV SKUPŠČINE IZS

V mesecu oktobru in novembru bodo potekale volitve novih članov skupščine IZS iz vseh matičnih sekcij.

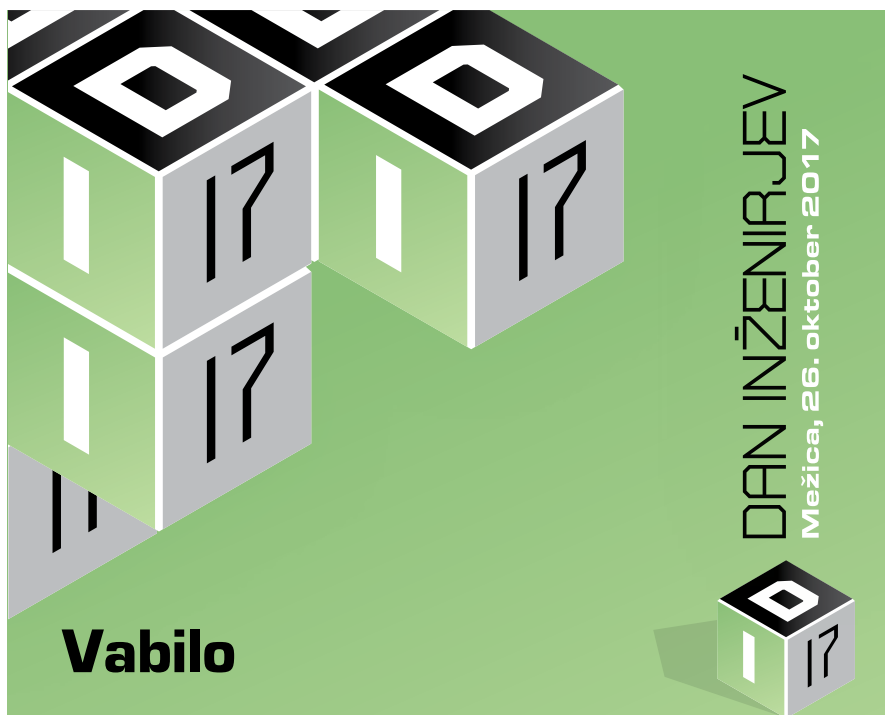
Svojo volilno pravico lahko izkoristite z glasovanjem na zboru matične sekcije.

Zbori matičnih sekcij bodo potekali v prostorih Inženirske zbornice Slovenije, Jarška cesta 10B, Ljubljana, v naslednjih terminih:

- Zbor Matične sekcije strojnih inženirjev: **torek, 7. november 2017 ob 14. uri**
- Zbor Matične sekcije elektro inženirjev: **torek, 7. november 2017 ob 16. uri**
- Zbor Matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev: **četrtrek, 9. november 2017 ob 14. uri**
- Zbor Matične sekcije gradbenih inženirjev: **četrtrek, 9. november 2017 ob 16. uri**
- Zbor Matične sekcije inženirjev rudarske in geotehnoške stroke: **petek, 10. november 2017 ob 12. uri**
- Zbor Matične sekcije inženirjev geodetov: **petek, 10. november 2017 ob 13. uri** ■

Vabila z dnevnim redom bodo objavljena na:

[www.izs.si](http://www.izs.si)



## Vabilo

### Letošnji dan inženirjev v znamenju odkrivanja podzemlja Pece in podelitve nagrad najboljšim inženirjem

Pooblaščeni inženirji se bomo letos srečali na Dnevu inženirjev, ki bo potekal v četrtek, 26. oktobra, v Mežici. Začelo se bo ob 12. uri z ogledom proizvodnje enega najuspešnejših koroških podjetij, Tovarne akumulatorskih baterij, kateremu bo sledil ogled tamkajšnjega rudnika svinca in cinka, ki velja za enega najstarejših v Evropi in je pomembno zaznamoval zgodovino rudarstva na Slovenskem. Po odkrivanju podzemlja Pece se bo ob 17.30 uri začel uradni del s slovesno podelitvijo nagrad za inženirske dosežke. Dogodek, ki bo na enem mestu združil pooblaščene inženirje z vse Slovenije, bo obogaten tudi z zanimivim kulturnim programom, kateremu bo sledilo sproščeno družabno srečanje. Ob zadostnem številu prijavljenih članov bo IZS organizirala tudi avtobusni prevoz iz Ljubljane in Maribora.

### Program srečanja

#### STROKOVNI PROGRAM

- 12:00** Ogled proizvodnje podjetja TAB, d.d.  
**TAB, Tovarna akumulatorskih baterij d.d., Mušenik 18, Črna na Koroškem**
- 14:30** Ogled rudnika svinca in cinka Mežica  
**Glančnik 8, Mežica**

#### PODELITEV NAGRAD IZS S KULTURNIM PROGRAMOM

**NARODNI DOM MEŽICA, Trg 4. aprila 4, Mežica**

- 17:30** UVODNI POZDRAVI IN NAGOVORI  
mag. Črtomir REMEC  
**Predsednik Inženirske zbornice Slovenije**  
Dušan KREBEL  
**Župan občine Mežica**

- 18:30** Družabno srečanje

#### PREVOZ

Ob zadostnem številu prijav bo organiziran avtobusni prevoz iz Ljubljane in Maribora. Ob prijavi navedete vaš interes glede prevoza.

Organizator



#### PRIJAVA

Udeležba je brezplačna ob predhodni prijavi na:  
01/547 33 37, ga. Petra Kavčič in  
01/547 33 17, ga. Polona Okretič  
ali po e-pošti: petra.kavcic@izs.si  
ali preko spletne strani: www.izs.si.

#### NAPOVED DELAVNICE

### “MODELIRANJE IN ANALIZE GEOTEHNIČNIH PROBLEMOV - MIDAS GEOTECHNICAL TRAINING SEMINAR”

**Ljubljana, 25. oktober 2017**

25. 10. 2017 bo na IZS pod pokroviteljstvom MSRSG, v organizaciji Geoeng & Co. d.o.o. in MIDAS-IT, potekala delavnica z naslovom “Modeliranje in analize geotehničnih problemov – Midas Geotechnical Training Seminar, Ljubljana”.

Podrobno bodo predstavljeni problemi globokih izkopov, predorogradnje, gradnje nasipov in temeljenja na mehkih tleh ter sanacija plazov in modeliranje geotehničnih konstrukcij.

Seminar priporočamo naslednjim članom IZS:

- inženirjem geotehnike, ki želijo razširiti svoje tehnične veščine v uporabi 2D in 3D analiz,
- inženirjem, ki jih zanima paket za analiziranje geotehničnih problemov po MKE (metodi končnih elementov),
- inženirjem, ki se želijo seznaniti z zadnjimi trendi v geotehničnem projektiranju in hkrati pridobiti znanja iz praktičnih projektov od priznanih ekspertov,
- inženirjem, ki si želijo razširiti osebne povezave na področju inženiringa s projektantskimi podjetji, inštituti in univerzami.

Seminar bo potekal v sodelovanju s SLOGED in hrvaškim Geotehničnim društvom ter Univerzama v Ljubljani in Mariboru.

Podroben program seminarja bo objavljen v ponedeljkovih tedenskih e-novicah IZS in na spletnih straneh IZS naknadno. ■

## NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ IZS OKTOBER DO DECEMBER 2017

**3. 10. 2017**

Unovčevanje bančnih garancij in neupravičena obogatitev naročnika

**10. 10. 2017**

Načrtovanje in ponikanje padavinskih vod

**17. 10. 2017**

Neposredna plačila podizvajalcem

**24. 10. 2017**

Tehnični del dokazila o zanesljivosti od meritev do izjav o skladnosti – področje električnih inštalacij

**25. 10. 2017**

“Modeliranje in analize geotehničnih problemov – Midas Geotechnical Training Seminar”

**25. 10. 2017**

Začasne situacije in končni obračun (pononvo)

**14. 11. 2017**

Toplotna sanacija ravnih streh in hkratna pridobitev dodatne koristne površine

**15. 11. 2017**

Energijsko visoko performančne stavbe (Učinkovita raba energije?)

**16. 11. 2017**

Uporabnost vrtnja in miniranja pri gradnji podzemnih objektov

**23. 11. 2017**

Samooskrba z električno energijo: Lastna proizvodnja električne energije – prispevek k ohranjanju zdravega okolja

**28. 11. 2017**

Cenovne klavzule pri gradbeni pogodbi ter dodatna dela

**12. 12. 2017**

Projektiranje sistemov priprave tople porabne vode

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete na:

[www.izs.si](http://www.izs.si) v rubriki “Izobraževanja”



### INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Jarška cesta 10b  
1000 Ljubljana, Slovenija  
I: [www.izs.si](http://www.izs.si)  
E: [izs@izs.si](mailto:izs@izs.si)

#### Notranja centrala

T: 01/547 33 33

#### Tajništvo

T: 01/547 33 40  
F: 01/547 33 20  
E: [izs@izs.si](mailto:izs@izs.si)

#### Predsednik

mag. Črtomir Remec  
T: 01/547 33 40  
E: [izs@izs.si](mailto:izs@izs.si)

#### Generalna sekretarka

mag. Barbara Škraba Flis  
T: 01/547 33 40  
E: [izs@izs.si](mailto:izs@izs.si)

#### Finančno računovodska služba

Marijan Rabič  
T: 01/547 33 13  
E: [marijan.rabic@izs.si](mailto:marijan.rabic@izs.si)

#### Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje

Petra Kavčič  
T: 01/547 33 37  
[petra.kavcic@izs.si](mailto:petra.kavcic@izs.si)  
Polona Okretič  
T: 01/547 33 17  
[polona.okretic@izs.si](mailto:polona.okretic@izs.si)

#### Služba za javna pooblastila

Renata Gomboc,  
vodja službe  
T: 01/547 33 11  
E: [renata.gomboc@izs.si](mailto:renata.gomboc@izs.si)  
• strokovni izpiti s področja strojne, rudarske in geotehnoške stroke  
• vpis v matično sekcijo strojnih inženirjev, inženirjev rudarjev in geotehnologov  
• seznam projektivnih podjetij

Martina Babnik,  
svetovalka  
T: 01/547 33 19  
E: [martina.babnik@izs.si](mailto:martina.babnik@izs.si)  
• strokovni izpiti s področja gradbene, tehnološke stroke  
• vpis v matično sekcijo gradbenih inženirjev, inženirjev tehnologov in drugih inženirjev

Neža Časl Škodič,  
svetovalka  
T: 01/547 33 26  
E: [neza.casl@izs.si](mailto:neza.casl@izs.si)  
• strokovni izpiti s področja elektro, geodetske stroke in geodetskih storitev  
• vpis v matično sekcijo elektro inženirjev in geodetov  
• vpis v imenik geodetov  
• seznam geodetskih podjetij